

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Heiberg, Johan Ludvig.; af Johan Ludvig
Heiberg.

Titel | Title:

Nye Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1841

Fysiske størrelse | Physical extent:

249 s.

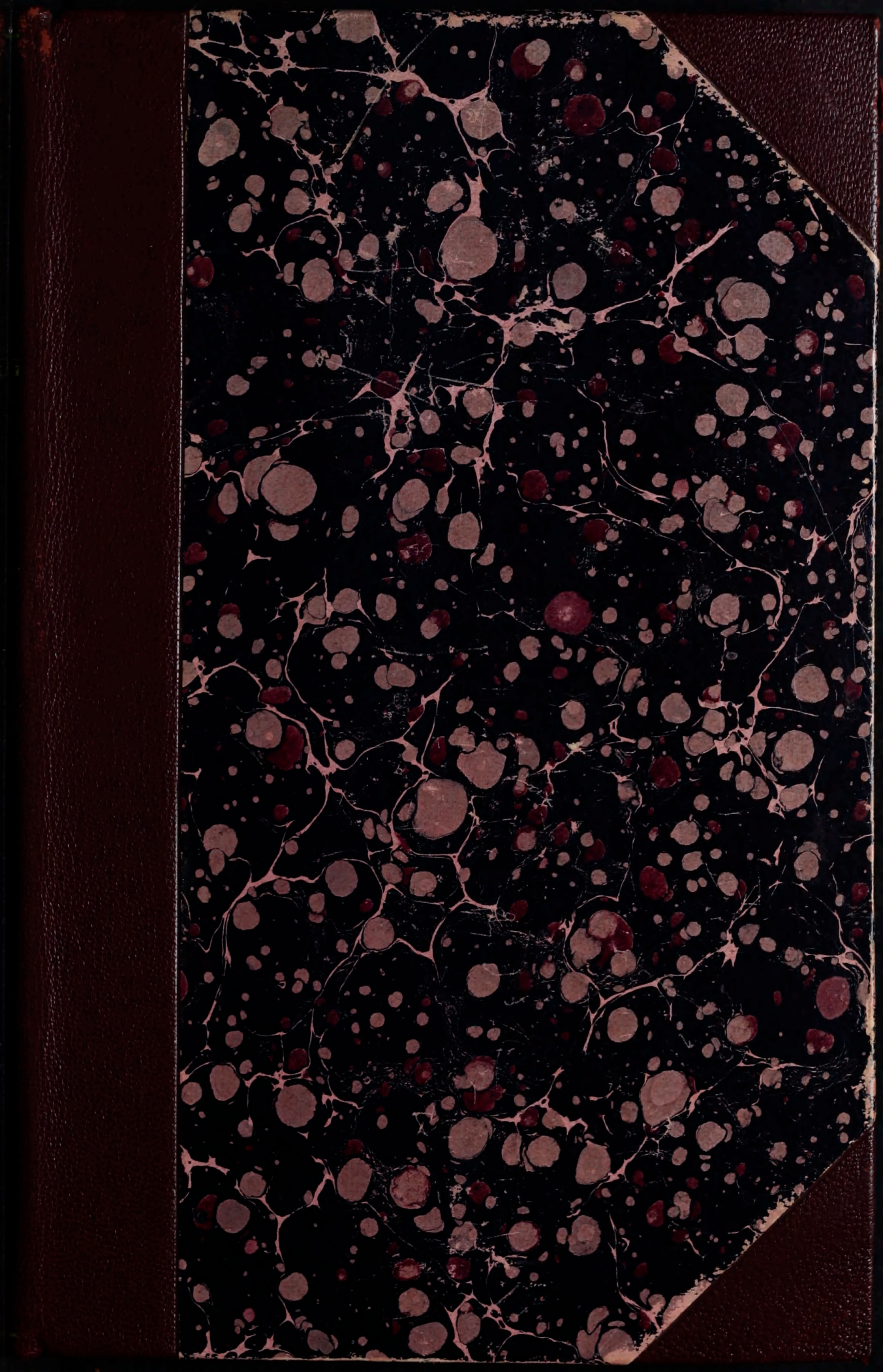
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

53-302 Eks 2.

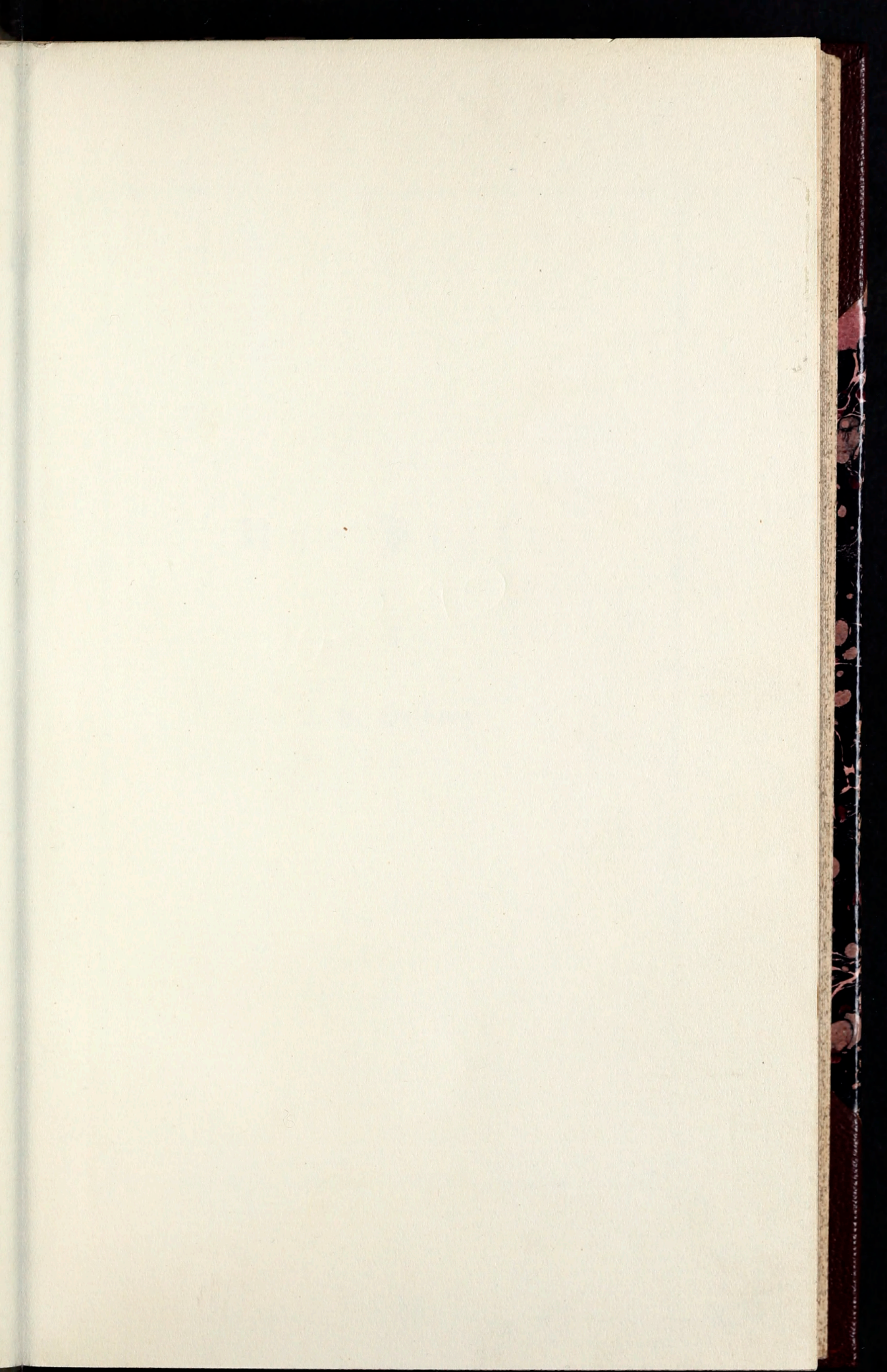
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 06052 8

+Rex

Mye Digte

af

J. L. Seiberg.

Nye
D i g t e

af

Johan Ludvig Heiberg.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

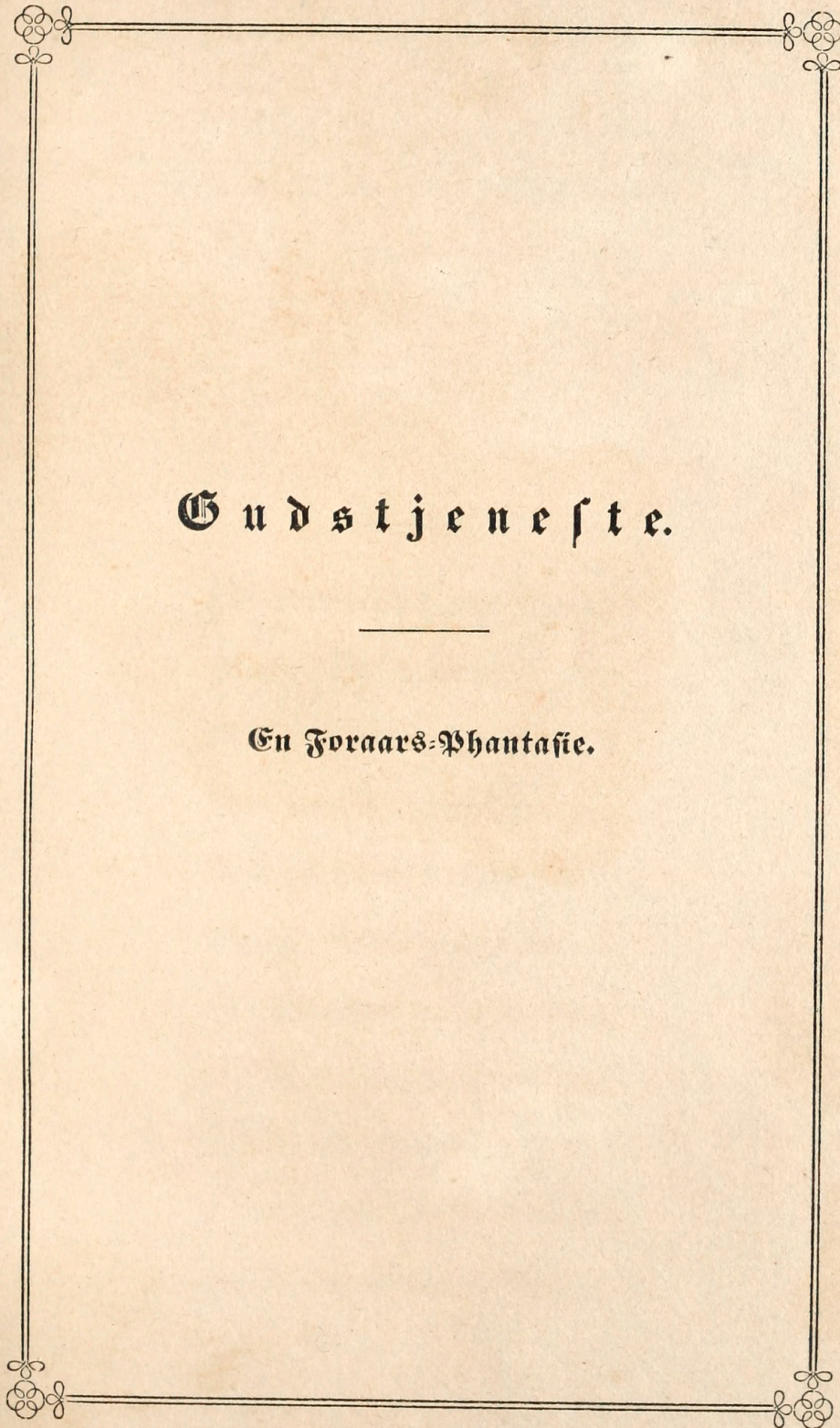
1841.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
• KØBENHAVN

Indhold.

	Pag.
Substjeneste	1.
En Sjæl efter Døden	29.
De Nygifte	159.
Protestantismen i Naturen	239.

G u d s t j e n e s t e .

En Foraars-Phantafie.

Digteren.

Vindsemorgen! o hvor skjøn!
Skoven vinker lysgrøn
Bort fra Staden, i hvis Gader
Vene Folk af begge Kjon
Vandre stadseligt i Rader.
Stadens Kirkeklokkers Klang
End mig følger paa min Gang;
Men til Skoven gaaer min Vei,
Der jeg meer dem horer ei;
Der mit Blik kun hviler paa
Tusind stumme Klokker smaa,

Nogle hvide, andre blaae,
Som i Ly for Solens Flamme
I det friſte Skovgræs ſtaaer
Hos de mosbegrøede Stammer.
Hiſt, hvor Skoven breder ud
Majeſtætiſt ſine Kroner,
Der er Templet for min Gud,
Der har Fuglen Orgeltoner
Paa Naturens Vindfeſt,
Og der præker bedre Præſt
End i hine ſtumle Haller,
Hvor profaiſt Dagslys falder
Gjennem matte Ruder ind,
Medens her ved ſagte Bind
Under Lovet Lyſet spiller
I et gjennemſigtigt Grønt,

Tuſind Gange mere ſkjønt
End blandt hvide Kirkepilller.
Her, Natur, er Tabernaklet,
Hvor din Helligaand jo boer,
Som gjør Pindſedags-Miraklet,
Hvorom hiſt kun føres Død;
Thi det Sprog, ſom dine Tunger
Tale med en evig Roſt,
Over hele Verden runger,
Og forſtaaes af hvert et Bryſt.

Pan.

Vær velkommen til min Bo,
Til min tauſe, dybe Ro!
Her er tyſt og her er ſtille;
Vil du dig fra Mængden ſkille,
Kom, o Digter, da herud!

Digteren.

Ha! hvo taler her?

Pan.

Din Gud.

Digteren.

Min?

Pan.

Ja, din.

Digteren.

Jeg ſeer ham ikke.

Pan.

Nei, thi ſelv om du er kjæf,

Du betoges dog af Skræk,

Hvis han ſtod for dine Blikke.

Men min hemmelige Stemme

Til dit Digter=Dre naaer,

Dg mit Ord skal du fornemme,
Mens du for mit Alter staaer.

Digteren.

Mere jeg forlanger ikke;
Det er Nok, naar kun jeg veed,
At jeg i min Eensomhed
Sees af dine Guddomsblikke;
Det er Nok, naar paa min Gang,
Hvergang jeg til dig tør tale,
Du med Svar mig vil hushvile
Dg begejstre mig til Sang.

Pan.

Hust dog: kun paa eensom Bei
Kan og vil din Bøn jeg høre;

Har du Selskab, da mit Dre
Luffes, og jeg svarer ei.

Digteren.

Just saaledes er det Ret:
Vil jeg mig med Gud forene,
Søger jeg en eensom Met,
Hvor med Gud jeg er allene.
Der min Andagt ei forhindres
Af en dum og døsig Flok;
Der jeg i mit eget Indres
Tanke finder Selskab nok;
Der min Gang til Gud er lettet,
Ikke mig besværlig gjort;
Uden Ngt paa Klokkeslettet
Gaaer jeg ind ad Templets Port;

Disse hvalte Svilegange,
Mere dybe, mere lange,
Nabne staae ved Nat og Dag.
Ja, hvis i vor Stad derhenne
Kirken aaben stod, som denne,
O, det var en anden Sag!
Ofte, snart ved Dagens Lue,
Snart ved Nattens laante Skin,
Gik jeg da med Lyst derind,
For til Alteret at skue,
For, med Blik til Kupplens Bue,
Fromt at høre der mit Sind.
Helt jeg valgte da den Stund,
Naar ei Sværmen var derinde,
Og naar ikke Præstens Mund
Fik min Andagt til at svinde;

Kun hvor eensom Taushed boer,
Kan min Barm af Fromhed gløde.

Pan.

Ogsaa der jeg skulde møde,
For at svare paa dit Ord.

Digteren.

Du i Kirken?

Pan.

Selv i den,
Naar den kun er tom og øde,
Er jeg villig til at møde
Den, som drages til mig hen.
Overalt, hvor Gen tør bygge,
Skjult af Dunkelhed og Skygge,
Uden Selskab af en Ven,
I det Genlige, det Tomme,

I det Tause vil jeg komme.
Hvor kun paa den fælles Bei
En sig stiller fra de Andre
I mit Navn, for taus at vandre,
Er tilstede hos ham jeg.

En Stemme fra Skoven.

Din Hu du bort fra Gensomheden vende!
Thi hvor To eller Trende
I Navn af mig foreente sammentræde,
Der er jeg selv imellem dem tilstede.

Digteren.

Ha! hvilken Stemme toner
Fra Bogeskovens Kroner,
Dg taler modsat Mening,
Dg raader eenlig Vandrer til Forening?

Samme Stemme.

En Engels Røst du høre!

Din Frelfers Ord han bringer til dit Øre.

Digteren.

O Fugl med stærke Vinger,

Som nu fra Træet dig til Jorden svinger,

Imens din hulde Sang i Luften klinger!

Jeg under Lovets Buer

Fra Fugl til Engel dig forvandlet skuer.

Engelen.

Digter! hvorfor vil du søge

Paa en eensom Vej din Gud?

Kun i Skoven, mellem Bøge

Vil du lytte til hans Bud?

Du vil stedes for ham ene,

Da først hører du hans Ord,

Dg dig nærmere tør mene,
End i samlet Broderchor.
Troer du da, Gud i sin Himmel
Fører Liv som Eremit,
Siden du i Brodres Brimmel
Gi kan tale til ham frit?
Troer du, han sig aabenbarer
Heller for en eenlig Mand,
End han sine Søner svarer,
Samlede ved fælles Baand?
Altsaa kalder du din egen
Frelser til dig i din Bon,
Ikke ham, som ned er stegen
Til det hele faldne Kjon,
Ham, som vilde jordisk fødes,
For, som Menneske, skjøndt reen,

Med den hele Slægt at mødes,
Dg ei skille sig fra Een? —
Gjør som han, udøv hernedens
Kjærlighed som første Bud,
Slut dig selv til Menigheden,
Dg igjennem den til Gud.

Digteren.

Til Sandhed du mig hæber,
Men vanskeligt er Dffret, som du kræver.
Alt! skamfuld jeg bekjender:
Poeten let mod Hedenskab sig vender;
Selv naar for Gud han knæler,
Den gamle Adam ikke reent han kvæler.
Vel kan man sig husevæle
I Benner's Kreds ved klar, fortrolig Tale;

Vel er det ſkjönt at virke
Til fælles Diemed i Stat og Kirke,
Skjönt, hvor de ſtore Kræfter ſig forgrene,
Sin egen Kraft med Manges at forene.
O! men et Blink af Solen
Paa tidlig Vaardag, Duften af Violen,
En ſagte kruſet Bove,
En kjølig Luſtning i de tætte Skove,
En flygtig Sky, ſom ſvæver
Paa Himlen og for Maanens Straale bæver,
Og dybt i Skov og Dale
Den høitidsfulde Sang af Nattergale, —
Alt Dette taler med ſaa stærk en Stemme,
Alt Menneſkenes Noſt jeg maa forglemme. —
Al! jeg bør ikke nægte,
Min Chriſtendom er viſnok langt fra ægte,

Thi Livet, ſom Naturen mig bebuder,
Er helſt i Samqvem med de gamle Guder.
Jeg taler med Dryader
I Træets Lov, i Bækken med Najader;
Bed Dagens hede Lue
Jeg ſeer Apollo med hans gyldne Bue,
Og ſeent i Aftenſtunden
Jeg viner fjernt hans Søſter, ſnart i Lunden,
I Kredſ af hendes Terner,
Og ſnart paa Himlen, i et Chor af Stjerner.
Mod alle Skikkelſer min Tanke haſter,
Og hvad den nylig greb, den atter kaſter,
Indtil den Hvile finder
Hos Pan, den Gunders Gud, ſom aldrig ſvinder,
Ham, ſom fra Skabningstiden
Stod det helleniſke Parnas ved Siden,

En Skygge, hvori Gudverdnen bygger,
Dg som gjør alle Guderne til Skygger,
Thi naar de alle drage
Fra Tanken bort, saa bliver han tilbage,
Som den Uendelige,
Der bliver, naar de Endelige vige.
Jeg fatter meer og mere,
At, vil man om sin Gud philosophere,
Da kommer man til Pan. Paa Indras Himmel
Han skjuler sig imellem Guders Brimmel,
Men kommer til Bramanen, som i Orken,
Paa hede Sand, i Torken,
Med opspiilt Dielaag mod Solens Straaler,
I eensom Selvbetragtning Himlen maaler.
Som Sphinx for alle Tider,
Han slumrer i Egyptens Pyramider.

Dg i det Skjønheds-Rige,
Hvor Hellas satte de Udødelige,
Hvor Digteren har hjemme,
Som i Naturen hører deres Stemme,
Der hvister han i Lovet,
I hver en Duft, fra Blomsterbægret rovet,
I Nattevindens Susen,
I Kildens Tonefald, i Havets Brusen,
I Dyrets qvalte Toner,
I Fuglens Qviddren under Skovens Kroner.
Thi naar Naturen nodes
Til, skilt fra Guderne, som i den bygge,
I eensom Majestæt sig selv at smykke,
Med ham tilsidst vi mødes,
Der hersker, naar de Andre maae forstodes.
For Socrates de mange Guder svinde,

Han troer kun paa ſin Genius derinde;
Og dennes indre Seen
Hos Plato høves paniſk til Ideen.
Endogsaa Moſaiſmen,
Som fra Naturen ſkiller
Sin Gud, og fjernt ham ſtiller,
Har jo Spinoza endt i Pantheiſmen. —
Jeg veed, kun Chriſti Lære
Kan ſikkert Hjem for Tankens Grublen være;
Kun den har Skov og Huler
Og Grotter, hvori Pan ſig ikke ſkjuler.
Men ogsaa der er Gjærdet
Ei allevegne lukket;
Man troer, at proteſtantisk man har bukket
For Gud, — men det var Pan! man ſtaaer forfærdet.
Thi Gud man atter fjerner

Fra Verden, fra Naturen,
Forstander sig mod ham ved Profamuren,
Dg troer, han bliver nok bag sine Stjerner.
Men dog for ham at ære,
Man samles, for maaskee ham at behage,
Paa visse Timer og paa visse Dage;
Hans Tjeneste skal en Forretning være. —
Nei! kald ham hid tilbage,
Dg sæt hans Naades dyrebare Mærker
Iblandt Naturens ubevidste Værker:
Lad Korset plantes mellem vilde Bøge,
At Skovens Sanger til dets Green kan søge,
Gjør hver en Bakke til et Golgatha;
Lad Klosterkirken hæve sig i Lunden,
Dg Klokken ringe fromt i Aftenstunden,
Mens Andagt kalder Sjælene herfra;

Lad Blomsten slynges om Madonnas Alter,
Lad Dyret qvæges paa Sanct Antons Fæst,
Befolk hver Skov med Helgeners Gestalter,
Dg byd Naturens hele Kreds til Gæst!
Da vil og Digteren til Fæsten komme,
Med hellig Andagt og med Tanker fromme,
O Alles Gud, i dine Helligdomme,
Hvor selv Naturen føres
Til dig, og helliggjøres,
Dg det Profane stoler
Paa Stemplet af de hellige Symboler.
Men her, hvor ei man vil Catholicisme,
Hvor hvert et ydre Holdningspunkt kun svigter,
Her kan en stakkels Digter
Ei undgaae Pantheisme.
Hos ham ei Feilen stikker,

Det Secten er, som sranter;
I Himlen er vist alle Catholiker.

Engelen.

Nei, vi er Protestanter.

Du, som om Naturen sjunger
Med begejstret Møst, og troer
Alt forstaae dens tusind Tunger
Som et eneste Guds Ord,
Klares lad dit Sind, dit Die,
See den Stræben i hvert Blad
Imod Korset sig at bøie,
Sole sig i Naadens Bad.
Hvorfor plante Kors i Skoven?
Er ei Korset overalt,
Her paa Jorden og foroven,

I hver levende Gestalt?
See det, som sig bor en Sanger,
I din stille Tankes Væ;
Neppe du da meer forlanger
Her at skue det af Træ.
Du, som fører Ord paa Læben,
Veed du ei om Det Bæsked,
Hvorom i sin tause Stræben
Ubevidst Naturen veed?
Troer du ei, den dunkelt mærker,
Fra den Tid, da Christus her
Gjorde sine Underværker,
Har den faaet et større Værd?
Troer du ei, den dunkelt længes
Efter den Forlosningsstund,
Da, naar Alt for Thronen trænges,

Dygsaa den af Herrens Mund
Høre skal det Ord, som lyder:
„Gjør min Villie! følg mit Bud!
„Jeg din tunge Lænke bryder,
„Løser dig af Fængslet ud.“ —
Digter! see med Digter=Die,
Dg med Digter=Dre hør,
Dg Naturen vil sig boie
Mod dit Blik, med kastet Slor,
Den vil klinge for dit Dre,
Med Sordinen taget bort,
Dg et Spil dig lade høre,
I hvis Klang du kjender vort.
See dig om! Naturen sørger
I sin No, sin Gensomhed:
Nabnes Blomsten, dig den spørger,

Om du ei dens Frelſe veed;
Aftenrøden, naar den ſkriver
Sit Godnat i Skyers Lag,
Spørger, om ei ſnart den bliver
Forbud for en ſalig Dag.
Sine halvt forſtaaede Tanker,
Dunkel Smerte, dunkel Lyſt
Vil Naturen for et Bryſt
Skrifte, hvori Hjertet banker;
Sine hemmeligſte Skatte
Den med Uſkyld peger paa;
Kunde Menneſket kun fatte!
Kunde Menneſket forſtaaе!
O! da hørte han i Løbet
Dg paa Lufts og Bolgers Bei
Kun en Stemme, ſom bedrøbet

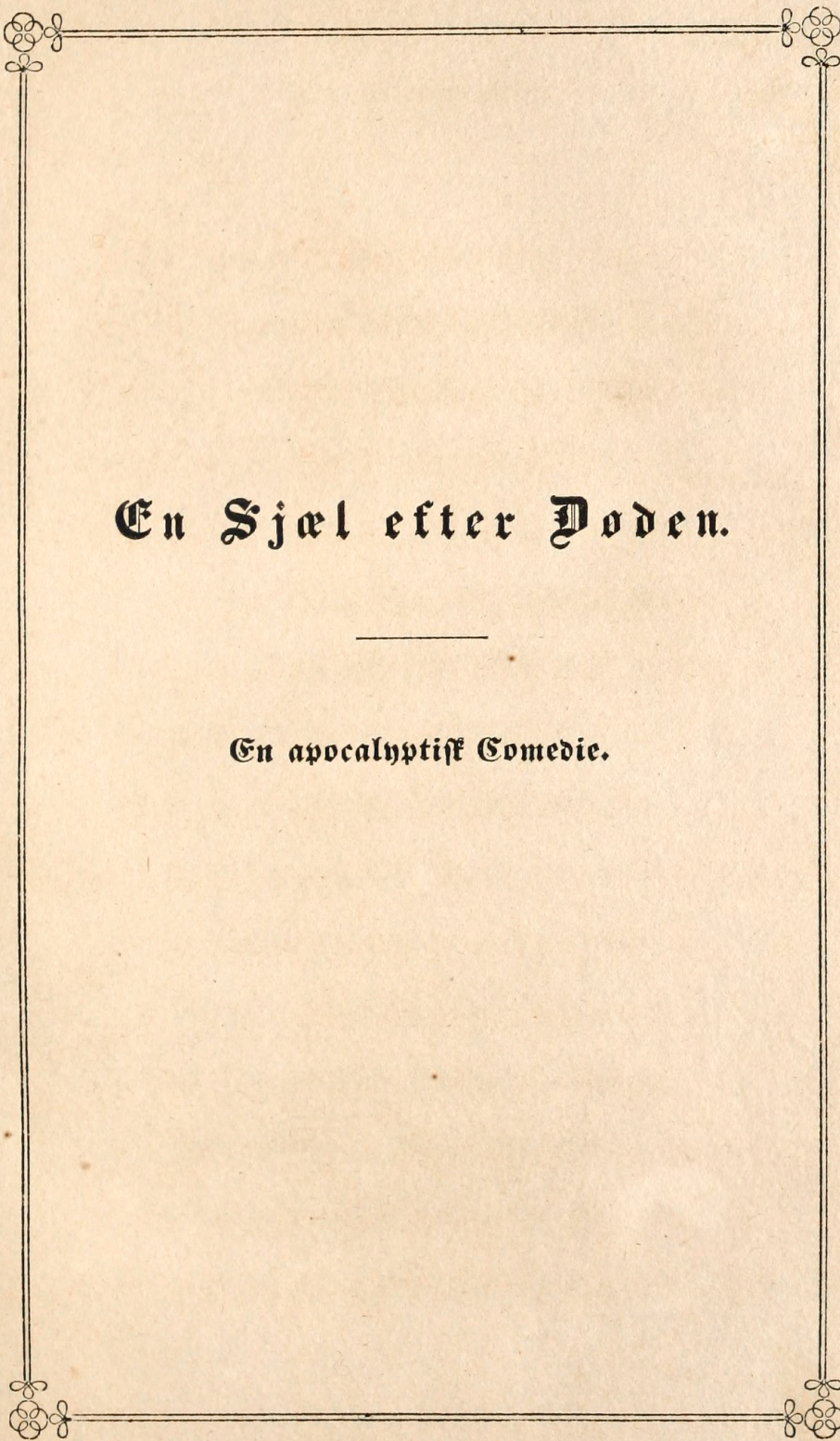
Klager, at den høres ei.
Hør den, Digter! lyt derefter!
Det er dig, den taler til,
Før at du de dunkle Kræfter
Klare skal ved Strængespil.
Al Naturen dine Blikke
Søger og din Kjærlighed;
Elsker du din Broder ikke,
O saa fly Naturen med!

Chor fra Skoven.

Hele Naturen har Trang til Forening,
Stræber mod Mennesket, før end mod Gud;
Digteren fatter dens lønlige Mening,
Synger ved Lyren dens Længsler ud.

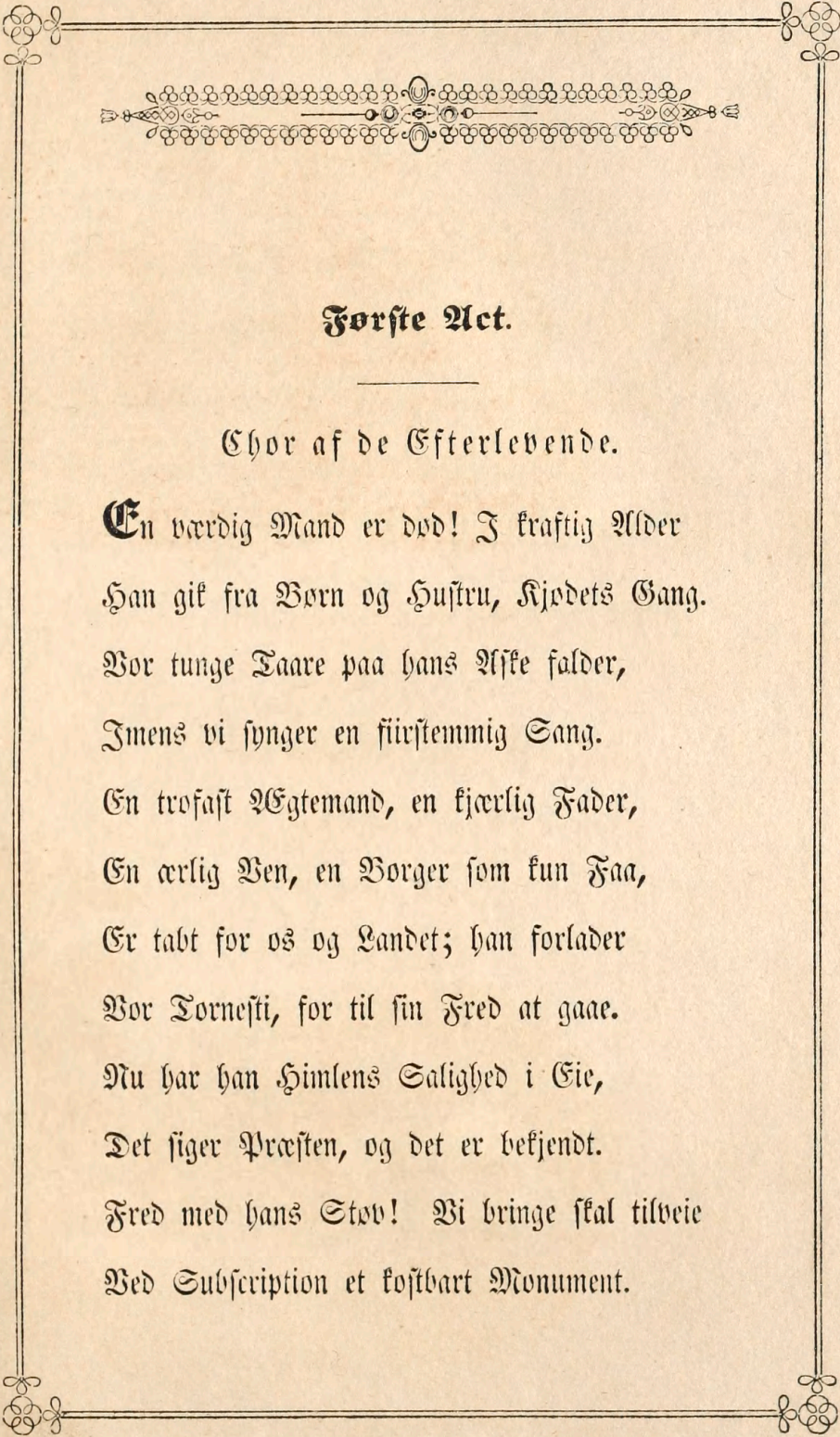
Alt i Naturen vil skues og høres
Af det forstaaende, kjærlige Bryst,
Vil, naar det fattes med Kjærlighed, føres
Frelsen imøde, til Frihedens Lyst.

En Sjæl efter Døden.

En apocalyptisk Comedie.

Første Act.

Chor af de Efterlevende.

En værdig Mand er død! I kraftig Alder
Han gik fra Børn og Hustru, Kjødets Gang.
Vor tunge Taare paa hans Afke falder,
Imens vi synger en firstemmig Sang.
En trofast Egtemand, en kjærlig Fader,
En ærlig Ven, en Borger som kun Faa,
Er tabt for os og Landet; han forlader
Vor Tornesti, for til sin Fred at gaae.
Nu har han Himlens Salighed i Sie,
Det siger Præsten, og det er bekjendt.
Fred med hans Stov! Vi bringe skal tilveie
Ved Subscription et kostbart Monument.

Sjælen.

Hvad plager dog mig Staffel
For Livularum! Fanden til Spektakel!
Hei, Kone! heida, Mille!
Slig Børnene, de smukt skal være stille;
Og er det Livemanden,
Saa bed ham om at spille
I Gaarden hos en Anden,
Der ei er syg og daarlig
Som jeg, og søvnbegjærlig og alvorlig. —
Men hillemand! jeg seer, jeg ikke ligger
I min Mahogniseng, men som en Tigger
Paa Jorden, paa den bare!
Hvorledes kan min Kone Sligt forsvare? —
Lad see, om jeg kan reise mig Med Noie
Det lykledes! — Men hvad har jeg for Die?

Af Undren fast forgaaer jeg!
Paa Kirkegaarden staaer jeg,
Dg ved et pragtfuldt Monument! Bevares!
Paa denne Luxus kunde Meget spares.
Hvad staaer derpaa? Lad see! . . . „Herunder hviler“ ..
Men er det muligt? Jeg mit Navn jo læser!
Hvad er det for Fadaiiser?
Mens Diet op jeg spiler,
Jeg til den sikke Mening har mig stavet,
At det er mig, som ligger her begravet! . . .
Saa maa jeg være død! . . . Hvad skal man sige!
Den Bei skal jeg og alle mine Lige.
Men jeg vil ikke mere,
Da Tingen ei kan ændres, raisonnere,
Men see at liste mig til Himmerige.
Jeg seer det alt derhenne,

Jeg feiler ikke, det er let at kjende;
Og som jeg seer og mærker,
Der staaer en Portner ved dets Udenværker;
Til ham jeg kan mig med et Spørgsmaal vende,
At ikke jeg forgjæves ind skal vende. —
Hei, Faer! vil Han mig sige,
Om ikke dette Slot er Himmerige.

Sanct Peder.

Min Ven! tal med Respect; jeg er Sanct Peder.

Sjælen.

Alt! ydmygst om Forladelse jeg beder;
For første Gang jeg er paa disse Steder;
Jeg har mig hid begivet
Som Fremmed, var her aldrig før i Livet;

Dg lettelig da hændes,
Man Stedets Mandskab ei saa noie kjender.
Men at jeg traf paa jer, den Sag er vigtig,
Thi Veien, som jeg tog, var altsaa rigtig:
Jeg skal til Himlen. Luf mig ind, Herr Peder,
Med Nøglen, som jeg seer, I har hos eder.

Sanct Peder.

Først lad mig see Beviset
For, at du virkelig skal ind i Paradiset.

Sjælen.

Det er jo klart som Dagen:
Jeg er jo død.

Sanct Peder.

Det seer jeg nok, men Sagen
Ei dermed afgjort er.

Sjælen.

Man er forvisset
Hos os, at Den, som døer, skal leve hisset.

Sanct Peder.

Vel sandt, men andre Steder
Der gives, end det Sted, du nu betræder.
Hvorledes kan du være da saa sikker
Paa, at det just er her?

Sjælen.

Naar man sig stikker,
Som det sig bør, mod sig og sine Lige,
Saa veed jeg, man har Met til Himmerige.

Sanct Peder.

Har du det gjort?

Sjælen.

Jeg er, saavidt jeg skjønner,

Nok værdig til, at Herren mig belønner.
Jeg har mig ærlig nærret,
Jeg aldrig har min Næstes Guds begjæret,
Gav Hvermand Sit, erhverved ufortroden,
Har ingen Gjæld mig efterladt ved Døden,
Men tvertimod Formue,
Saaledes, at min Frue,
Naar hun vil leve tarveligt som Enke,
— Og det jeg tiltroer Konen —
Har ingen Trang til Hjælp, og kan Pensionen
Til de forarmede Finanser skænke.

Sanct Peder.

Allt saare godt! Dog Mere der behøves.

Sjælen.

Hvad da?

Sanct Peder.

Du først maa prøves.

Sjælen.

Alf Herregud! Skal jeg nu prøves mere?

Sanct Peder.

Vær uden Frygt! Det gaaer kun dig som Flere.

Sjælen.

Men er jeg da paa Jorden

Ei noksom prøvet vorden?

Hos os man troer: hvergang et Dødsfald hænder,
Er Pinens Tid forbi og Proven ender.

Sanct Peder.

Man heri, som i Andet

Stor Fordom har, det har jeg ofte sandet.

Kun saare Faa kan lige

Fra Verdens Vei gaae ind i Himmerige;

De Allersleste, før herind de drage,
Et Bænk maae overtage,
Hvorved de sig i Fromhed kunne styrke
Og vise, hvilken Gud det er, de dyrke.
Den Ene faaer det ene,
Den Anden andet Hverv, alt som vi mene,
Han til at prøves trænger.
Alltsaa, for ei at spille Tiden længer,
Giv Ngt, saa skal du høre,
Hvad Arbeid dig nu paalagt er at gjøre.
Du skal til Palæstina dig forsoie;
(Den lange Vej dig koster liden Noie,
Thi lettet efter Døden
Dig Foden blev, gik derfor ufortroden).
Fra Nazareth din Vandring skal begynde,
Hvor Englen monne Frelseren forkynde.

Derfra du dig til Bethlehem begiver,
Hans Fødeby, og følger nu med Iver
Hvert Spor, som, mens han leved
Blandt Mennesker, af ham betraadt er blevet,
Alt i den samme Orden,
Hvori han selv betraadte det paa Jorden,
Alt som til Herrens Glorie
Det skildres i den hellige Historie;
Dg paa hvert Sted du næie,
Hvad der sig tildrog, have maa for Die.
Du med din Frelser til Egypten drage,
Du vende til Jerusalem tilbage,
Til Templet, hvor han offerer Turtelduer,
Dg hvor du Simeon og Anna skuer.
Fra Nazareth, som du paanye besøgte,
Du snart igjen ledsage

Til Templet ham tilbage,
Hvor han begynder alt sit Kald at røgte.
Til Jordan du ham følge,
Dg tænke paa hans Daab i Flodens Volge;
Til Orknen du dig driste,
Hvor Djævelen ham forgjæves maatte friste;
Dg naar saa i Capernaum han fæster
Sin Bo, du følger ham og der ham gjæster,
Ledfager ham i hele Galilæa,
Samaria, Judæa,
Paa Markens Veie, som paa Havets Bover,
Til Bjerget, hvor han præker, og henover
Den Sø Tiberias til Bergesener,
Saa og til Cana, Nain, Bethania,
Sichem, Genesareth og Cæsaria,
Hvor mig med Himlens Nøgler han forlener.

Paa Toget til Jerusalem du følge
Langs Jordans Bred. Du staaer ved Stadens Grændser,
Naar Jericho, naar Betfage sig dolger.
Træd ind i Templets Hal, som Herren renser,
Dg gik hver Aften over Kedrons Bolger
Til Oliebjerget, hvor du overnatter.
Palladset, som af Caiphas beboedes,
Du søger, og forfølger Sporet atter,
Som leder til Pilatus fra Herodes.
Gik saa til Golgatha, betragt bedrøvet
Det store Gravsted, som har Gud dig røvet;
Men see ham saa tilbagevendt til Livet,
Naar du til Emaus dig har begivet.
Vend om igjen til Staden, for at høre
Hans Ord, naar han, tiltrods for lukte Døre,
Paanye sig aabenbarer;

Dg lad dig saa til Galilæa føre,
For ham at see, naar han til Himlen farer. —
Dg dermed Nok! Har denne Vej du vandret,
Da er dit Sind i Meget vist forandret,
Da har du styrket dig i fromme Tanker.
Kom saa kun hid! Naar du paa Porten banker,
Jeg kommer ud, og venter,
At Intet meer vil hindre,
At jeg til Himmerigets Fryd dig henter.

Sjælen.

Ne! kan jeg ikke gjøre det med Mindre?

Sanct Peder.

Umuligt!

Sjælen.

Jeg er træt i Fod og Tanke,

Dg glæded mig til Hvile,
Men skal nu atter ile,
Skal fra det Ene til det Andet vanke.
Dog, hvis det ei kan anderledes være,
I fald jeg end skal reise for at lære,
— Dg selv jeg Reiser ynder,
Bed dem sig ofte danner en Begynder —
Da send mig idetmindste til en Stjerne,
En anden Klode hisset i det Fjerne,
Paa det jeg maa erfare,
Om hiit og er af Mennesker en Skare.
Hvad heller, hvis jeg skal nødvendig blive
Paa samme Klode, hvor jeg var ilive,
Saa lad mig (o jeg beder!)
Helst reise til America, Herr Peder!
Jeg altid længtes efter

Alt see det Land, som har saa store Kræfter,
Det Land, hvor man paa Friheds Jordbund triner,
Dg Alt udrette kan med Dampmaskiner.

Kort før jeg døde, havde jeg ifinde

Tilslidst mig at forbinde

Med Stolemager Dessau, for at drage

Med ham derhen; dog blev jeg holdt tilbage

Fra dette Hovestykke,

Dg sagtens til min Lykke.

Men nu — thi Reisen mig bestandig frister —

Nu, da jeg ingen Grund har til at frygte

For Skibets Læk og Plyndring af Carlister,

Nu var det godt, om Stedet jeg besøgte.

O lad derhen mig drage!

Jeg mere dannet komme skal tilbage,

Saa man mig vist i Himlen op vil tage.

Sanct Peder.

Jeg kan dig ikke sive,
Du maa dig efter Himlens Villie sive,
Og Alt, hvad jeg befalte, følge noie.

Sjælen.

Men bliv ei vred, Herr Peder,
I nævnte mig en mægtig Hoben Steder;
Jeg neppe dem beholder
I min Grindring, hvilket let forvolder,
Alt Et og Andet glemmes,
Som ei saa rigtigt nemmes,
Alt Meget overspringes,
Og Intet ordenligt tilendebringes.
Hvor let kan det sig hænde,
Alt jeg begynder der, hvor jeg skal ende?

Sanct Peder.

Da veed jeg dog, at du den Vei maa kjende,
Hvis Gang jeg har beskrevet?

Sjælen.

Jeg kjender den, men ikke just saa nøie.

Sanct Peder.

Saa du har ei i Tanken gennemlevet
Din Frelzers Liv, hans Vandring havt for Die
I Rummet og i Tiden?

Sjælen.

Det er saa længe siden
At jeg blev confirmeret,
Og jeg har ei min Lærdom repeteret

I moden Manddoms=Ålder.
Desuden maa jeg sige: tyndt det falder
Hos os med Underviisning
I Christendom. Man aandelig Bespiisning
Nu faaer i det Reale,
Som os alene redder
Fra alt det meget Dvrige, Fatale.
Herr Peder! hør, jeg vædder,
Den bedste Confirmand kan ei fuldføre
Det Bærk, som I forlanger, jeg skal gjøre.

Sanct Peder.

Saa staaer det daarligt til, det kan jeg høre.

Sjælen.

Men er det da saa vigtigt,

Om man i Sligt just husker Alt saa rigtigt?
Om hvert et Navn man mindes,
Og til en chronologisk Orden bindes?
Detaillen og det Mindre
— Saa synes mig — kan glemmes efterhaanden,
Naar blot man kan erindre
Det Større, mens man holder sig til Manden.

Sanct Peder.

Vel muligt, lad saa være!
Siig da, hvad Manden er i Christi Være.

Sjælen.

Det kan jeg just saa lige
Ter ei, Herr Peder, siige,
Thi Manden lader ei i Død sig fange.

Sanct Peder.

Dg dog var Ordet Gud.

Sjælen.

Alt! tusind Gange

Jeg om Undskyldning beder;

Jeg husked ikke mine Bibelsteder.

Men sagtens allegorisk

Det Sted forklares maa. Det er notorisk,

Alt Manden blot kan føles, men ei siges,

Thi Mand og Bogstav uophørlig friges.

Sanct Peder.

Det skeer hos jer, desværre,

Men ei i Paradiset hos vor Herre.

Jo meer sig Manden klarer,

Desmindre vistnok den paa Ordet sparer.

Hvo ei med Ord kan sige
Sin Tanke, kommer ei i Himmerige.

Sjælen.

Det var da sært! Hvem kunde Sligt vel gjætte?

Sanct Peder.

Imidlertid, for Sagen dig at lette:
Du veed dog Christi Bud til alle Sjæle?

Sjælen.

Jeg veed, Herr Peder, man bør ikke stjæle.

Sanct Peder.

Et Bud af Loven du paa Læben fører,
Men Evangeliet jeg ikke hører.

Sjælen.

Jh nu! jeg veed forresten,
Man Pligter har mod Gud, sig selv og Næsten.

Sanct Peder.

Men du tilsidefatte
Din Pligt mod Gud; du vil ham ikke fatte.

Sjælen.

Han er ufattelig; saadan man lærer
Enhver, som Videnskab om ham begjærer.

Sanct Peder.

Hvad vil du da hos os? Siig, hvorfor sparer
Du dig da Veien ikke
Til Gud, naar han dog ei sig aabenbarer?

Sjælen.

Det er just heri, Sagens Knuder stikke.
Paa Jorden kun iblinde
Vi gaae, men hist, i Himmelen derinde
Begynder vor Begriben;
Saadan hos os man hjælper sig af Kniben.
Maaskee og paa en anden Verdensklode
Vi blive mere kloge, mere gode,
Og fatte Gud ad Nare.

Sanct Peder.

Hvorfor ei i America, du Daare? —
Har end i Jordelivet
Du Keiseren, hvad der ham tilkom, givet,
Du har dog Gud formenet
Din Skat af Det, som han dig har forlenet.

Gak bort fra disse Steder!
En Sjæl, som du, ei Himmerig betræder.

Sjælen.

Og jeg, som troede, jeg bestod med Hæder,
Skal gaae rejeet?

Sanct Peder.

Vær rolig!

Dit Sind dig fører til en anden Bolig.

Sjælen.

Gud hjælpe mig for den!

Sanct Peder.

Du skal ei frygte.

Du finder hvad du søgte,
Naar denne Vej du følger,
Som fører til en Skov ved Strandens Bolger;

Der boe de Gode, som før Christi Tider
I Verden leved, Hedningsfarer fromme;
Til dem du vist kan komme,
Saa tænker jeg, og faae en Plads omsider.
Vel finder du hos dem ei Saligheden,
Men dog et jordisk Eden,
Hvor kjelig Soluft gjennem Skoven vifter,
Hvor Sol og Maane sees bag Skyens Rister,
Hvor Lovets Buegange
Gjenlyde høit af skønne græske Sange,
Hvor man til glade Fester
Forsamler sig, mens for de muntre Gjæster,
Som sig med Wiinløv frandse,
Bed Strængespil de lette Piger dandse.

Sjælen.

Fortræffeligt, Herr Peder!

For den Anviisning ret jeg takker eder.
Jeg har ei vidst, at her var slige Steder;
Jeg ellers ikke havde jer besværet,
Og ikke til Uleilighed jer været,
Thi bedre synes mig — det maa jeg sige —
Det Sted, som I beskrev, end Himmerige.

Sanct Peder.

Hver taler, som han føler,
Forskjellig er jo Smagen.
Men skynd dig nu, thi Dagen
Alt helder, og det hjælper ei, du nosler.

Sjælen.

Ja, I har Ret; jeg vil mig
Paa Veien strax begive.

Men I, som her kom til mig,
Og monne mig mit Paradiis beskrive,
See, ædle Mand, see Taaren i mit Øie,
Mit rørte Hjertes varme Tak du tage!
Farvel! Du vil jeg mig afsted forsoie.

Sanct Peder.

Farvel, min Ven! Gid Lykken dig ledsage!

Anden Act.

Christophanes.

Det er lystigt nok at staae
Bed Elysium som Bægter,
Og bese de mange Slægter,
Som ad Landeveien gaae;
Mangen christelig Fornægter
Kommer hid og banker paa.
Hver af os har her sin Uge,
Hvori han maa gjøre Dag;
Touren er til mig; min Magt
Jeg med Fynd og Klem skal bruge,

Skal nok tage mig iagt,
Før jeg aabner Lem og Luge.
Og idag en Rector alt
Har jeg haft den Fryd at drille;
Alle Philologer ville
Hid til os, og for Gevalt
Have Noget at bestille
Med at grave attist Salt.
Men jeg skal dem expedere
Til et Sted, hvor de kan staae
Paa det Torre, naar de maae
Mine Skyer commentere. —
Men der seer jeg En at gaae
Henad Veien og spadserere.
Hvis ei Synet mig bedrog,
Bisfnok herhen styrer Manden.

Ja, der er han. Som den Anden
Er han sagtens Philolog. —
Heida, Landsmand!

Sjælen.

Saa for Fanden!

Eders Brol med Skræk betog
Mig paa disse tause Steder.

Aristophanes.

Sig, hvad søger du?

Sjælen.

Min Ven!

Til en rolig Havn jeg hen
Mig begiver, og hos eder

Haaber jeg at finde den.
Hid jeg sendes af Sanct Peder;
Han har viist mig til et Sted,
Hvor de gode Hedningsjæle,
Som ei lyve, som ei stjæle,
Boe saa godt ved Svæns Bred,
Og ved glade Fester dvæle,
Hvor man kan i salig Fred
Synge, drikke, sig bekrandse,
More sig saa godt man vil,
Mens til muntert Strængespil
Mange vakkre Piger dandse;
Kort, er Stedet bare til,
Har det, saavidt jeg kan sandse,
Megen Lighed med vor Jord,
Dog af Plager sagtens færre.

Kristophanes.

Kan du Græsk?

Sjælen.

Nei, strenge Herre!

Kristophanes.

Men Latin da?

Sjælen.

Knap et Ord.

Kristophanes.

Det er godt.

Sjælen.

Ik nei, desværre!

Kristophanes.

Som jeg siger.

Sjælen.

Hvad? I troer?

Kristophanes.

Jeg er meget glad ved Dette,
Thi saa veed jeg heraf strax,
At der ei paa din Syntax
Er Uendeligt at rette,
Ei Udtalen af den Slags,
Som vi kalde her den slette.
Uden alt grammatisk Spind,
Uden Baner maa du være;
Saadan er det godt, min Kjære,
Thi naar først du kommer ind,
Kan du paa vort Sprog at lære
Siden altid lægge Bind.

Sjælen.

Gud skee Lov! det var jo prægtigt!
Saa luk op, jeg er parat.

Aristophanes.

Giv lidt Tid, vær moderat!

Sjælen.

Undskyld, men jeg længes mægtigt.

Aristophanes.

Dette Hastværk, Herr Krabat,

Forekommer mig fordægtigt.

Giv dig Tid, og tal. Velan,

Lad mig høre dine Grunde,

Hvorfor du til os vil stunde;

Thi at ikke Græst du kan,

Er en Grund, som ingenlunde

Kan forslaae, min gode Mand!

Sjælen.

Alt! I gjør mig heel urolig!

Nys I sagde, godt det var.

Aristophanes.

Ja, saafremt du ellers har
Anden Adkomst til vor Bolig.
Er dig Oldtids Tanke klar?
Er med Hellas du fortrolig?

Sjælen.

Herre! jeg har ei studeert,
Jeg blev, som saa mangen Anden,
Strax bestemt for Handelsstanden.

Aristophanes.

Meget pudsig og forkeert
Svarer du.

Sjælen.

Jeg troer, at Manden
Blot vil have mig fireert.

Kristophanes.

Hvorfor troer du her at passe?
Classisk Kunst du søger da,
Classisk Visdom?

Sjælen.

Classisk? Ja,
Jeg har gaaet i Handelsklasse.

Kristophanes.

Det gjør Intet til og fra.
Nævn kun i den hele Masse,
Knyttet til Athen og Rom,
Get, som fængsler dine Tanker,
Get, hvorfor dit Hjerte banker,
For hvis Skyld du til os kom.

Sjælen.

Utter en Gramen vanke
Her ved denne Helligdom.

Kristophanes.

Er det maaskee Bængsel efter
Alle hine store Mænd,
Som dig drager til os hen?
Siig, hvorved din Tanke hæfter,
Om Homer tiltrækker den
Med de mageløse Kræfter,
Eller Platons Mand dig har
Draget efter ham i Døden?

Sjælen.

Saadan er det. Ufortroden

I Historien jeg var,
Dg har altid skummet Floden
Af Begivenhedens Kar.
Dg endskjøndt jeg lytter heller
Til det Nytt, som min Avis
Mig fra London og Paris
Paa den sidste Postdag melder,
Sætter jeg dog ogsaa Priis
Paa hvad Oldtid os fortæller.
Jeg har Intet imod den,
Uden Det, den er saa gammel;
Derved blev den mig lidt vammel;
Men jeg agter den igjen,
Naar jeg husker, den en Skammel
Var for os med sine Mænd.
Dem at see jeg har ifinde;

Dg især jeg gjerne fik
Mig af Socrates et Blik.

Aristophanes.

Socrates? Han er herinde.

Sjælen.

Han jeg kjender paa en Pril!
Han gaaer aldrig mig af Minde,
Stakkels Mand! Han Giften drak,
Som en Flok Athenienser,
Skurkepak, som Lov ei ændser,
Dylbed i ham.

Aristophanes.

Mange Tak,

At du ei din Dom begrændser,
Kalder mine Landsmænd Pak!

Sjælen.

Du ... jeg troede ...

Kristophanes.

Hvad?

Sjælen.

Jeg mindes,

At der var en Gjøgler med,
Som ham gjorde stor Fortræd,
Og sig lod af Pøblen vindes;
Kristophanes han hed.

Men bestukken af en Qvindes
Deilighed, han snart blev from.

Kristophanes.

Er det muligt? Hvad er Dette?

Hvo har kunnet dig berette

Saadan en løgnagtig Dom?

Sjælen.

Saadan lyder just den rette
Kundskab, hvortil sidst vi kom.

Kristophanes.

Tal da! Lad mig høre Mere
Om hvad Sjøgleren har gjort!

Sjælen.

J er altfor god, men stort
Vil det ei interessere.

Kristophanes.

Jo tilvisse! far kun fort!

Sjælen.

Jeg vil nødig jer genere,
Men saafremt J vil ...

Kristophanes.

Velan!

Sjælen.

Du, saa lyder jeg paa Pletten. —
Viid, Begyndelsen til Trøtten
Denne var: Den onde Mand
Skrev Artikler i Raketten
Imod Socrates

Aristophanes.

Hvordan?

Sjælen.

Undskyld, om jeg gjør Fadaiser,
Men jeg mener kun et Blad,
Som er fuldt af Ondt og Had,
Og som altid giver Næser;
Hvad det kaldes i jer' Stad,
Beed jeg ikke, thi jeg læser
Ikke Græsk. Du da, som sagt,

Denne kaade Ven af Fatter
Seer just Socrates'ses Datter,
Dg forknyt ved Elskovs Magt,
Gaaer han til den gamle Fatter,
Som han har i Bladet bragt,
Dg ham siger: „Du betænk,
Hvind har kun fort min Ven;
Men jeg agter dig igjen,
Dg du Agtelse mig skjænk;
Jeg forsørge skal som Ven
Dine Børn som og din Enke.
Du er stor, og jeg er stor,
Vi kan Begge være store,
Du kan gavne, jeg kan more;
Jeg erkjender dig, og troer,
At du vil til Gjengjæld spore,

Alt i mig Genie der boer."
Kort og godt, i et Par Timer
Var det Hele bragt i Stand;
Til sit Bryst den store Mand
Trykker kjærligt ham, som rimer,
Og som selv er stor som han.

Kristophanes.

Ha ved Styr! jeg troer, du primer!
Handled jeg paa saadan Viis?

Sjælen.

J?

Kristophanes.

Just jeg, med hvem du taler,
Og hvis Billed saa du maler,
Alt du værdig blev til Riis!

Sjælen.

Herregud! I selv jo haler
Ud mig paa saa glat en Tis.
Men jeg har just eders Billed
Saadan seet i Kjøbenhavn
Paa en Orlogs-Digter-Stavn,
Dengang Socrates blev spillet.

Kristophanes.

Tys ... du nævner der et Navn,
For min Tanke selsomt skillet.
Jeg har hørt om denne By,
Hvor en Kunstner har tilbage
Kaldet Hellas gyldne Dage,
For dets Hæder at fornye,
Hvor en Digter uden Mage
Snart i Storm og Tordensky

Nordens Gunders Vogn tør fjøre,
Snart, med sagte Vind i Seil
Gyngende paa Bækkens Speil,
Strængelegen blidt kan røre, —
Stor i Fortrin, stor i Feil.
Siig mig altsaa, lad mig høre,
Er du fra hiin Stad i Nord,
Hvor Antikens ædle Stamme,
Pleiet ved Geniets Flamme,
I barbarisk Jordbund groer,
Og hvor stolte Værker bramme
Med et Navn, som kom fra Thor?

Sjælen.

Jeg din Mening, skjøndt forblummet,
Fatter, og har Ja til Svar.

Kristophanes.

Altsaa nu Antiken har,
Da den længe var forstummet,
Al sin Fylde, dyb og klar,
I dit Folks Begeistring rummet,
Og du selv nu kommer hen,
Greben af det Ord, den taler,
For at see dens Idealer?
Er det saadan? Siig, min Ven!

Sjælen.

Jeg har givet sex Rigsdaler
Til Musæet.

Kristophanes.

Gillemeend!

Sjælen.

Det var sagtens ei saa farligt,
Mangen En dog Mindre gav.

Kristophanes.

Flyt nu kun din Vandringsstav
Andre Steder hen, thi klarligt
Seer jeg, at du ei har Krav
Paa vor Bolig.

Sjælen.

Uforsvarligt

Handles med mig! Siig, hvorhen
Skal jeg mig da nu begive?

Kristophanes.

Lad mig høre, hvad ilive
Du har virket ved din Pen

Eller Tunge. Kan du skrive,
Kan du tale for os Mænd?

Sjælen.

Om jeg kan? Ved mangt et Gilde,
I en Kreds dog fremfor Alt,
Trykkefriheds-Selskab kaldt,
Sprudlede min Tales Kilde;
Og i Folkebladet alt
Anonymt jeg skrev; — dog ilde
Var, om robet blev mit Spil;
Redacturen kun og eder
Har jeg det betroet. Jeg beder,
At I nu mig sige vil,
Hvor jeg mig et Sted bereder.

Kristophanes.

Sjæl, gaa du ad Helved til!

Tredie Act.

Sjælen.

Det er en gammel Sandhed, ofte prøvet
I Livets byrdefulde Hurlumhei,
At Supplicanten faaer sin Taalmod øvet,
Naar han begiver sig paa Naadens Bei.
Det hjælper ikke, paa sin Ret han puffet,
Nei, trygles maa der, krybes, gjøres Cour,
Indtil man Døren for hans Næse lukker,
Dg siger: „Denne Gang var ei din Tour.“
Paa Jorden idetmindste dog man skænker,
Naar Afslag gives os, et høfligt Svar;

Men her en Grobian endogsaa krænker
Al høflig Form, og holder Folk for Nar.
Han simpel er, hans Ord det selv forraade,
Han siger, man kan gaae ad Helved til;
Hos os er Sligt en Pøbel-Talemaade,
Som ingen Dannet sig tillade vil.
Jeg mærker nok, Culturen er tilbage
Her i den anden Verden fremfor hist;
Jeg frygter, at man her om Nar og Dage
Gaaer Krebsgang i sin Dannelse tilsidst.
Man hylder her en tom Idealisme,
Og det Reale knap man kjender til.
Gud veed, om ei tillige Nepotisme
Hos Embedsmanden driver smudsig Spil,
Om ei, for Salighed at faae til Nanden,

Man maa bestikke med en god Douceur,
Dg hvis man Intet give vil paa Haanden,
Det nytter ei til Noget, at man døer.
Men efter de betydelige Summer,
Som knap til god Begravelse forslaae,
Det dybt maa fylde Borgeren med Kummer,
Om han i Himlen Meer betale maa.
Dog har jeg læst, dengang jeg var ilive,
At, for at naae sin Plads, naar man var død,
Man maatte Penge til en Vaadsmand give
Dg fore et Slags Tolbodhund med Brød.
Der gives Misbrug her, som allevegne,
Det har jeg lært, og det er mig til Gavn.
Men sagtens er her andre Himmelegne,
Jeg tænker nok, jeg finde skal min Gavn.

Seer jeg ret? Du belønnes jeg stort!
Hvilken ganske fortræffelig Port!
I dens Form hvilken skøn Symmetrie!
Der er Smag, der er Kunstfands deri!
Hvilken Bei! den saa bred er som tre!
Ganske vist en mac'adamskt Chaussée!
Hvor man mageligt vandrer derpaa! ...
Ind ad Porten jeg vover at gaae, —
Hvis kun her ingen Portner igjen,
Lig en Hund fra sit Huus, farer hen,
Viser Tænder og gjøer sit „Gaa væk!“ ...
— Nei, det gif; uden Grund var min Skræk;
Her er Ingen, som spørger om Pas,
Udentviwl man til Alle har Plads;
Det er smukt! Man er her liberal. —
Men endnu jeg den skønne Portal,

Før jeg videre gaaer, maa besee,
Thi en Indskrift den bærer maaskee,
Som mig nævner det Sted, hvor jeg kom.
Nu velan! jeg da blot vender om,
I et Spring jeg derudensfor staaer ...

Mephistopheles.

Man kun ind her, men ud ikke gaaer.

Sjælen.

Serviteur!

Mephistopheles.

Vær saa artig, min Ven,
Alt gaae, hvor det behager dig, hen
I det hele vidtloftige Land;
Du maa tage din Plads, hvor du kan.
Denne Port bliver ei lukket til,
Her kan komme saa Mange, som vil.

Sjælen.

Nu, saa bliver jeg her ei til Nar;
Jeg et Sted dog erhvervet mig har.

Mephistopheles.

Dg et Sted, hvor den høflige Bert
Til at tjene sin Gjæst er alert,
Dg til Hver, som vil vise sin Hæl,
Siger venligt: Bliv her, kjære Sjæl!

Sjælen.

J er gjæstfrie, saa synes det, her?

Mephistopheles.

Vi er rørende stemt mod Enhver.

Sjælen.

Dg her spørges om Forkundskab ei?

Mephistopheles.

Nei, Enhver kan betræde vor Bei.

Sjælen.

Ei med Prover man frister vort Sind?

Mephistopheles.

Nei, Enhver løber lige herind.

Sjælen.

Det er ypperligt, ganske charmant!

Mephistopheles.

Det er mageligt nok, ikke sandt?

Vær du glad, om du Intet forstaaer

Af hvad Verden har kjendt før igaar,

Thi da passer du godt mellem os,

Hvor man byder Betingelsen Trods.

Her forkaster man Alt, som har Grund,

Her er Flader, men aldrig en Bund;

Her er Alt selvstændigt og frit,

Ingen Forskjel paa Kul eller Kridt,

Her er Frihed og Lighed parat,
Her er Alt en begyndende Stat,
Som, hvor meget den skynder sig fort,
Kommer ei fra Begyndelsen bort,
Dhi det enkelte, korte Moment,
For at være tilgavns præsent,
Fra det forrige skiller sig brat,
Lig den første Lysning fra Nat,
Dg begynder sit Evigheds **A**,
Som dog ei noget **B** kommer fra.

Sjælen.

Jeg forstaaer dig ei ganske.

Mephistopheles.

Lad gaae!

Du har godt af at høre derpaa.

Her er alt kun sig selv og discret,

Dg i Alt dog kun Continuitet;
Her er Næring af Orkenens Brød,
Her er Alting saa jevnt som en Brød,
Dg dog kantet og stivnet dernæst,
Som en stakaandet, haard Anapæst.

Sjælen.

Anapæst? hvad er Det?

Mephistopheles.

Kjære Ven,

Det er Det, du nu taler igjen.

Sjælen.

Det er stygt! ...

Jeg ændre vil min Tale.

Mephistopheles.

Ja gjør det, du har at befale.

Sjælen.

Hvad du har sagt mig, er jo godt;
Dog er der Gæt, et Eneste blot,
Som synes mig underligt at være:
Hvorfor er det forbudt at gaae ud?

Mephistopheles.

Det skal jeg sige dig, min Kjære:
Det er nu saadant et gammelt Bud,
Hvis Nødvendighed er som Dagen klar.
Det ligger i, hvad jeg sagt dig har,
Alt her er Begyndelsens evige Land,
Som ingen Baggrund fordrage kan.
Derfor ei Noget tilbage skrider,
Thi Begyndelsen har jo ingen Bag;
Man maa blive her til evige Tider.

Sjælen.

Ja saa! det er en anden Sag.

Mephistopheles.

Isald du forstod Philosophie,
Jeg skulde Sagen dig let forklare:
Bort Nige er det Umiddelbare,
Som ingen Evighed kan befrie,
Fordi der er ingen Grund deri,
Fordi, da det intet Prius har,
Det evig kun bliver hvad det var ...
Med opspiilt Die du mig betragter,
Dg gjør til min Tale sæere Fagter ...
Min Ven, du skal ikke gruble derpaa,
Det er Noget, som Ingen dog kan forstaae.
Kun lad mig sige dig til din Trost:
Næsten Alle blive her med Lyst,

Næsten Ingen, som først har været herinde,
At forlade Stedet har faaet isinde.

Sjælen.

Til Gunst for Stedet det taler meget,
Min Forventning er alt betydelig steget.
Behag at sige mig, kjære Mand,
Paa hvad Maade man lever i dette Land.
Hvad har man egentlig at bestille?
Kan man paa Børsen og i Klubben gaae,
Kan man spise, drikke, sin P'Hombre spille,
Og kan man Aviser at læse faae?
Har Stedet ingen Mærkværdigheder,
Som af den Rejsende bør besøges?
Er her ogsaa Theater? Undskyld, jeg beder,
Mine mange Spørgsmaal!

Mephistopheles.

Dg var det en Snees,

Jeg skulde besvare dem accurat.

Man lever egenlig i vor Stat

Paa samme Viis som hos jer dernede;

Man finder igjen sin gamle Nede,

Dg var man med Hverdagslivet tilfreds,

Man bliver det atter i denne Kreds,

Thi her er som hos jer.

Sjælen.

Min bedste Herre,

Vel glæder det mig, her er ikke værre,

Men egenlig havde jeg Næsen spidset

Paa at faae det lidt bedre her end hisset.

Man siger hos os, at til bedre Kaar

Vi skal forfremmes, naar Livet ender.

Mephistopheles.

Man siger saa Meget! Du selv nu staaer
Bed det Maal, hvor man Sandhed tilsidst erkjender;
Du domme nu selv, men rimelig vær.
Du bør ikke vente for Meget her,
Thi kommer du med for stor Forventning,
Saa bringer dit Haab kun slet Forrentning,
Men stemmer du lidt din Fordring ned,
Saa vil du finde dig vel derved.
Du her kan spise din bedste Ret,
Og spise dig i den ganske mæet,
Men at her den just er bedre lavet,
End du fik den, inden du blev begravet,
Jeg ikke bestemt dig love kan,
Det er ogsaa for Meget forlangt, kjære Mand!
Du faaer den Viin, som du gjerne drak,

Du faaer din forrige Nøgtobak,
Men at Varen er bedre her end paa Jord,
Det maa jeg sige, jeg ikke troer. —
Bistnok er her Børs og Klubber i Mængde,
Dg Aviser af hver en Brede og Længde;
Kjøbenhavnsposten ligger og paa vort Bord,
Men du feiler, om her du den bedre troer,
Det er ganske den samme som hist paa Jord,
Den taler ganske paa samme Viis.
Du her og finder din Adresavis,
Dog først for nylig man her den fik;
Tilforn, jeg veed ei, hvordan det gif,
Men paa Veien hertil den blev til Intet,
Dg dens Indholds Flesk, behørigen tintet
Med Aflyspecter

Dg Vandprojecter
I Bedemandsstil af Contorets Vægter,
Underveis var slettet aldeles ud,
Dg den kom som en reent ulæselig Klud.
Men nu, da Papiret er mere fast,
Dg Trykfersvarten er uden Last,
Dg især da Sibbern skriver deri,
Er der god Forslag i dens Maskepi.
Desuden holde vi Sibbern her,
Vi besidde hans Bøger, een og hver,
Hans Kjærlighed mellem Mand og Qvinde,
Hans Værker om Hegels Philosophie,
Hans Contemplation og Ironie;
Kort sagt, det Hele fandtes herinde,
Ved Adresavisen det blev complet.

Sjælen.

Det kalder jeg Orden, det er net.

Men „Dagen“ mangler vel?

Mephistopheles.

Ingenlunde;

Den holde vi med, og af trende Grunde:

For det Første som Mønster paa slet Redaction,

For det Andet af Godhed for Rostocks Person,

Som den nidske Skjæbne, kun lidet blid,

Nu har i syv Redacteurs Tid

Forfulgt som et mærkeligt Exemplar

Af Syndebugt, der ei Mage har.

Og endelig for det Tredie, min Ven,

Til Vre for Sibbern holdes den,

Fordi den har Bidrag af hans Elev,

Som af Mesteren overhalet blev

I Philosophie og Politik,
I Theologie og Æsthetik,
Dg dyppet i selvbehagelig Salvelse,
Som smøres tykt over Tankernes Halvelse.

Sjælen.

Men siig mig, er ei Den Frisindede her?
Thi fremfor Alle var den mig kjær.
Den gaaer saa fortrinligt i det Smaa,
Dg holder saa godt sig fra det Store,
Fra Det, som ei Alle strax kan forstaae.

Mephistopheles.

Ja, i hver Lyd, som den lader gaae,
Er slet ingen Reflexion at spore;
Saa er den tillige saa deilig bar
Paa Kundskab om Alt, hvad som er og var.

Sjælen.

Jeg sætter den høit over Fædrelandet,
Som ofte bliver mig saa forbandet
Kriegeratist i lærd Forstand,
At ingen Djævel det læse kan.
Jeg Sandheden den Erklæring skylder,
At Rosenhoff jeg for Alle hylder,
Thi ved ham jeg blev hvad jeg blive kan,
Dg dernæst ved Siesby, den brave Mand.

Mephistopheles.

Min gode Ven, du kan være rolig,
Thi du finder her i din nye Bolig,
Saavist som jeg staaer her hos dig og taler,
Fleertallet af de danske Journaler,
Faaft hver Avis, hvert politisk Blad,

Værde Tidsskrifter, Morfskabslecture
Enten med frisk eller opkogt Mad,
Enten af originale Fyre
Eller af et Oversætter-Uhyre.
Men hør nu noget Interessant,
Et Punkt, hvori du ved Flytning vandt:
Du veed jo nok, at i mangen Gade,
Som ligger paa Strøget, man faaer sine Blade
Vel hele Timer før andre Steder;
Nu vel, paa det Sted, du idag betræder,
Man skyder en saa mærkelig Fart,
Før at fange det Nye ret hurtigt og snart,
At man anticiperer det kommende Bud,
Og faaer sine Blade længe forud,
Saa man her dem læser en Tidlang før
Manuscriptet er færdigt og Skriften tør.

Sjælen.

Det gefaller mig godt.

Mephistopheles.

Jeg selv det lider,

Det er ei ubigtigt i vore Tider.

Hvad Nyhedsposten derved maa vinde,

Du selv ved Eftertanke vil finde,

Som og, at vi her os tage det let,

Med Bladenes Postforsendelses-Met. —

Men vi tale for meget om Journaler,

Og mod min Billie jeg forhaler

Svarene, som jeg give kan

Paa hvad du forresten spurgte. Velan,

Her er ogsaa Theater; og Det er det Bedste,

Man slipper for at høre, man seer sig mæt:

Der spille kun Dandsferinder og Heste,

Det kommer af Det, der er Hofpartet.
Man viser ogsaa dresseerte Lopper,
Men uden Lænke, som Dyret stopper.

Sjælen.

Saa man giver ei rigtige Skuespil?

Mephistopheles.

Jo, engang imellem, naar Folk det vil.
Men det samme Princip dog stedse gjælder:
I Skuespillet man hører ei heller,
Thi uagtet der tales af alle Kræfter,
Saa er der dog Intet at høre efter.

Sjælen.

Hvad spilles iaften?

Mephistopheles.

Det er Mulatten

Og Maurerpigen.

Sjælen.

Hvordan? dem begge?

Mephistopheles.

Ja, sagtens gaaer det lidt ud paa Matten,
Men siden kan man sig ogsaa lægge
Med desto bedre Samvittighed.

Sjælen.

I Sandhed, jeg glædes ved den Bæf, ved,
Thi heraf slutte jeg tor omtrent,
At Anderssen her nu bliver erkjendt.

Mephistopheles.

Hvorfor ikke her som andre Steder?
Alt længe skinner hans Berømmelses Maane
Over hele det store Kongerige Skaane,
Dg i Tydskland nyder han alt en Hæder,
Som nedensfor Hundsrück mon begynde,

Dg ender ovenfor Swinemünde.
I Constantinopel han snart vil trykke
Midt i Seraillet et Mesterstykke;
Da staaer han i Litteraturens Hegn
Som det orientalske Spørgsmaals Tegn,
Dg mens Stor-Gunuchen hans Isse kroner,
Dg dybt af Inferieurerne knæles,
Læser han Mulatten for Sultans Koner,
Dg Maurerpigen for Dem, som skal quæles.

Sjælen.

Jeg seer, man kjender ham her; og hvordan
Man end bedømmer den sjeldne Mand,
Det alt vil glæde ham, kjendt at være.
Dg sandelig, det er og en Ære,
I er saa dannede, litterære.

Mephistopheles.

Det er intet Under; du vilde røres,
Om du vidste, hvad her for Dannelsen gjøres.
Her er et stort Universitet,
Hvor man bliver til Livet forberedt
Bed at lære Det, som er bestemt
Til just i Livet at vorde glemt,
Og hvor der sørges for alle Klasser,
Saa Hver kan finde det Sted, han passer,
Thi af Hovedløse man gjør Pedeller,
Direction af Mandløse.

Sjælen.

Fanden heller!

Mephistopheles.

Her findes og lærde Societeter,
Hvor Jens og Mads og Poul og Peter,

Naar han ikke længer kan producere,
Sig lader paa Livstid balsamere,
Dg her er Livstiden evig lang.

Sjælen.

Til Intet af Dette jeg føler Trang;
Det interesserer mig mere for Tiden,
Hvad der gøres for den reale Viden.
Er her nu for Exempel et Sted,
Hvor man kan sætte sin Søn i Skole?

Mephistopheles.

Mangfoldige; derpaa kan du stole.
Dg Bøger her er i Overflodighed,
Vort Bibliothek er uhyre stort,
Her kommer fastt Alt, som paa Hvidt har Sort;
Dog de bedste Bøger, det maa jeg sige,
Til Bibliotheket i Himmerige.

Forsendes og gaae forbi vor Næse;
Men ligemeget, vi Mængden faae;
Her er ei heller Tid til at læse
For Den, som vil Diebliffet forstaae.
De bedste Poeter, for Exempel,
De gaae til Himlen og faae et Stempel, —
At sige: de Værker, de have skrevet,
Thi Poeten selv, som han gif og leved,
Han faaer gemeenlig hos os sin Plads.

Sjælen.

Th nu! det kommer mig vel tilpas,
Thi jeg bekymrer mig ikke stort
Om Værket, som en Poet har gjort,
Men tidt jeg føler mit Hjerte brænde
Af Begjærighed efter ham selv at kjende,

At vide, hvordan han spiser og drifter,
Hvordan han nyser, hvordan han hikker,
Kort sagt, at kjende ham ret privat.

Mephistopheles.

Nu vel, den Lykke dig er parat.
Og jeg fortænker dig ei deri,
At du søger Personen, gaaer Værket forbi,
Thi paa de fleste Poeter man mærker,
At de er bedre end deres Værker.
Men anderledes det sig forholder
Med de faa, som spille de store Roller,
Som øse dybt af Musernes Elv:
Deres Værker er bedre end de selv;
De gode Værker tager vor Herre,
Personen sender han os desværre.
Kun naar Poeten saaledes bliver,

At i evige Værker sig selv han giver,
Saa Værk og Person i Samklang staae,
Han selv i Himmelen ind tør gaae, —
Om forresten det hændes nogensinde;
Jeg skal ikke det sige, jeg var aldrig derinde.

Sjælen.

Men er det billigt? er det retfærdigt?

Mephistopheles.

Min gode Ven, det er Forsynet værdigt
At lede det Slette til idel Godt,
Og jeg vil sige dig, hvis du blot
Mig ei beskylder for fræk Cynisme,
At det er Forsynets Jesuitisme
At bruge det slette Middel til Godt.
Hvad skal man forståe ved den store Mand,
Det være Poeter, hvorom man taler,

Philosopher, Ministere, Generaler,
Etcetera, hvad man nævne kan?
Jeg troer, at den store Mand er han,
Som blev et Medskab i Herrens Hænder;
Men den Ild, som i hans Begeistring brænder,
Er ei hans egen; kun inspireert
Han lyder en Magt, han ikke kjender;
Dg derfor, naar han har fremmet Maalet
Som Middel, bliver han selv casseert;
Men hans Virkning kaster man ei paa Baalet,
Den bliver i Himlen registreert.
Dg heri maa jeg vor Herre berømme,
Thi kommer hans Mand i et usfelt Kar,
Hvi skulde han Karret ikke tomme,
Naar til hans Plan det ham nyttet har?
Dg heri vil Alle som jeg nok dømme:

Nf Person er Geniet gemeenlig Nar,
Forfængeligt, svagt, sig selv en Gud,
Til det Gode sædvanlig ei capabelt,
Dg, sletter man Inspirationen ud,
Som Menneſke sjelden respectabelt.
Dg sandelig — dog, det er ſelfomt, Kjære,
At det juſt er mig, ſom forkynder den Lære —
Kun det Gode ſkjænker Perſonlighed,
Men Geniets øvrige hele Sphære,
Hvad en Kunſtner ſkaber, en Tænker veed,
Det Skjonne, det Sande, hvad man det kalder,
Er fremmed Stræben, hvorved man falder
I Pantheisme til Halsen ned.
Den eneſte Troſt for de arme Staller,
For hvilke man Livet her forqvæler,
Idet de ſkilles fra deres Værker,

Deres Hjertes eneste Mindesmærker,
Er, som de sige, den visse Haaben,
Alt for dem en Udgang tilsidst er aaben,
Naar, efter Personens Luttring i Flammer,
Hans Værk sig ei meer ved Mesteren skammer.
Jeg tilstaaer, jeg kan ikke forstaae,
Hvorledes Nogen kan haabe derpaa;
Saameget er vist, det er Hjernesvind,
Ifald man vil ud, hvor man kom ind,
Thi som jeg sagde dig, Porten her
Er rigtignok Indgang for Enhver,
Men Ud- og Tilbagegang for Ingen.
Dg gaaer man de Folk med Spørgsmaal paa Klingen,
Saa væbe de om en anden Dei, —
Men hvor? og hvilken? ja, det er Tingen;
Jeg troer, selv Fanden kjender den ei. —

Der kommer en Digter! ... Han os ikke saae; ...
Han gjør Mine til at synge; hør nu efter,
Hvad hans Sang bekjender. Jeg tør bande paa,
At i Get og Alt den mit Ord bekræfter.

Digteren.

Hvis jeg var god, jeg digted slet,
Men jeg er slet, og digter godt,
Den Gud har mig min Musa givet;
Hun vil, at jeg især af Det
Skal røres, som i Stort og Smaat
Mig selv just manglet har i Livet.

Om ei mig selv jeg havde luft
Fra Godhed og fra Fromhed ud,
Da toned ei mit Qvad af Længsel,
Da sang jeg ikke nær saa smukt

Om Sjælens Higen efter Gud,
Med Røst som Fuglens i dens Fængsel.

Om ei min Bantro var saa stærk,
At den mig rev fra Kirkens Bryst
Og kastede mig ud fra Neden,
Da gjenslød ei mit Digterværk
Af Længselstønen i min Røst,
Af Sukket efter Menigheden.

Var ei mit Hjerte koldt og haardt,
Saa lukket til, at mangengang
Jeg dybt bedrøvede de Fromme,
Da gav jeg Følelsen jo bort,
Som nu, bevaret for min Sang,
Skal til forstærket Udbrud komme.

Den Mening er vist uden Grund,
At hist i Herrens Paradiis
Et Chor af Salige man hører;
Nei, Saligheden har ei Mund;
I Tanken blot, paa stille Wiis,
Den i sin egen Kreds sig rører.

Men han, som udenfor maa staae,
Med Aensler om Himlens Fryd,
Kun han om Paradiis kan sjunge;
Hvad ei han har, man seer kun paa,
Det tolker han ved Strængens Lyd,
Og Savnet bæver paa hans Tunge.

For Engle digtes ikke let,
Men for de faldne Slægter blot

Med selvforstyldte Savn i Livet;
Og var jeg god, jeg digted slet,
Men jeg er slet, og digter godt,
Den Gud har mig min Musa givet.

Mephistopheles.

Nu gif han sin Bei; ja lad ham gaae,
Det Vaas er ei værdt at høre paa.
At han selv er slet, er det Visse i Sagen,
Men om Digtet er godt, kommer an paa Smagen.
Nu, troer han, vil Digtet til Paradiis gaae,
Uagtet han udenfor selv maa staae.
Ja, han selv har Lyst at komme derind,
Men han veed det ei i sit dumme Sind;
Der gaaer igjennem hans hele Sang
Efter Saligheden en Længselsklang,

Paa samme Tid som han selv bekjender,
At kun udenfor den hans Gnist sig tænder.
Det kalder jeg mærkelig Inconsequens.

Sjælen.

Det taler ei for hans Intelligens.

Mephistopheles.

Det hører nu med til det Daabelige,
Til gammel Fordom, at ville hige
Saa ubændig stærkt efter Himmerige;
Man har det jo meget bedre her.
Jeg priser lykkelig dig og Hver,
Som Skjæbnen ikke præget har
Med Stemplet af Genie og Nar,
Thi om eder man haaber, om ikke veed,
At I blive her kan i Evighed;
Og her er det bedre, det skal du kjende,

End hvor man sidder med blottet Ende
Paa en Sky, saa vaad og saa kold som Vand,
Dg blæser Trompet det bedste man kan.

Sjælen.

Jeg finder, at du har ganske Ret,
Jeg har store Tanker om denne Plet.
Men siig mig, om jeg da her vil møde
Mine gamle Venner, som alt er døde.

Mephistopheles.

Ja, det kan du ganske stole paa,
Dg de levende vil du med Tiden faae.

Sjælen.

Det glæder mig meget! Men troer du, min Kone
Vil ogsaa komme til denne Zone?
Vel skjændtes vi tidt og mangengang,
Naar vi gjorde hinanden Tiden lang,

Dog savner jeg nødig min Millemoer, —
At sige, naar hendes Tid er omme,
Det har ingen Hast. Hvad troer du?

Mephistopheles.

Jeg troer,

At jeg tør love dig, hun skal komme.

Sjælen.

Og mine Børn da?

Mephistopheles.

Det veed man ikke,

Det kommer an paa, hvordan de sig skikke.

Sjælen.

Saa gid de maae sig værdige gjøre,

Til det samme lykkelige Liv at føre!

Mephistopheles.

Dit Onske kan let opfyldes maaskee. —

Af hvad jeg har sagt dig, du vil nu see,
At du faaer her det samme Liv omtrent,
Som det, der fra Jorden dig er bekjendt.
Da jeg afflyer at lyve, hader at prale,
Saa har du erfaret af min Tale,
At du faaer det ei bedre her end hist,
Men heller ei værre; det er altid Noget,
Ei sandt, min Gode?

Sjælen.

Jo, ganske vist!

Jeg tidt har tænkt, naar mit Liv blev broget:
Hvem veed, hvordan det i Døden gaaer!
Man veed hvad man har, men ei hvad man faaer.

Mephistopheles.

Du seer, du vidste dog hvad du fik.

Sjælen.

Ja, det er mærkeligt! paa en Pril!

Mephistopheles.

Forresten maa jeg endnu dig sige,
Hvad af min Beskrivelse kjendes kan,
At her er Kjedsommeligheds Rige,
Man gaber meget i dette Land.

Sjælen.

Saa man kjeder sig her? Men det er slemt!

Mephistopheles.

Nei tvertimod, det er høist beqvemt.
I Paradiset, saavidt jeg kan spore,
Skal man just heller ikke sig more.
Men Rigdom af Morsskab have vi,
Dog skjuler sig Kjedsomheden deri;
Og naar du vil betænke det blot,

Saa vil du finde det saare godt.
Jeg nægter ikke, hos jer histnedden
Den kunde mistes foruden Tab;
Men her, hvor man udfylder Eviigheden,
Hvad kaster man vel i slikt et Gab?
Og selv hos jer Enhver jo veed,
Alt Intet er sundt som Kjedsomhed;
Den er maaskee den eneste Føde,
Hvori Ingen forspiste sig, saa han døde;
Det er tvertimod den, som Livet forlænger,
Og det er kun Tid, hvortil Livet trænger,
Saa, hvis I kun havde Kjedsomhed brat,
Paa Jorden den alt jer Eviighed gav.

Sjælen.

Du vel, jeg er vant til mig at kjede.

Mephistopheles.

Saa er du som skabt for denne Plads.
I det Hele vil Alt, hvad du lærte dernede,
Meget komme dig her tilpas.

Sjælen.

Det tænkte jeg nok; man siger medrette:
Det jordiske Liv er en Skole for dette.

Mephistopheles.

Forstaaer sig; det er Forberedelsen hist,
Som aabner jer Udgang her tilsidst.

Sjælen.

Men Get endnu: Maa jeg spørge dig om,
Hvad Stedet kaldes, hvortil jeg kom.

Mephistopheles.

Paa dit Spørgsmaal kan jeg dig lettelig svare,

Men hvad nytter det dig et Navn at erfare;
Et Navn er en Lyd, paa Mening tom.

Sjælen.

Det er dog naturligt, man vide vil,
Hvad Stedet hedder, man kommer til.

Mephistopheles.

Men jeg frygter, det bliver dig ei til Gavn,
Om strax du erfarer Stedets Navn.
See først at blive hos os lidt hjemme,
Jeg er bange for, Navnet vil dig skræmme.

Sjælen.

Du skræmmer mig alt! Hvad kan det være?
Du maa du det endelig sige.

Mephistopheles.

Kjære,

Jeg skal det sige, men vær nu Mand!
Helvede kaldes dette Land.

Sjælen.

Helvede!

Mephistopheles.

Sa' jeg det ikke nok?

Du staaer jo forvandlet til en Blot!
Der seer man, hvad Fordom virke kan,
Endog paa en ellers oplyst Mand.

Sjælen.

Men Gud bevares! hvordan gaaer det til?
I Helved jeg ikke være vil;
Jeg vist af Vanvare kom derhen.
Jeg har altid været en skikkelig Mand,
Og agtet som Borger i mit Land.

Mephistopheles.

Just derfor kommer du der, min Ven!

Sjælen.

Skal man da straffes for sine Lyder?

Mephistopheles.

Du straffes ikke.

Sjælen.

Det er jo bekjendt,

At i Helvede bliver man stegt og brændt.

Mephistopheles.

Det er Kjellingsnak, som Intet betyder;

Man vrøvler hos jer om de tusinde Ting,

Hvoraf Ingen kjender det rette Sving.

Vel sandt, her findes adskillige Gryder

For Dem, som leved med store Lyder;

For Mordere, Tyve, samt andre Skjelmer

Der brænder en Ild, som aldrig helmer.
Men Pluraliteten er de Honnette,
Dg de behandles honnet medrette.
Saaledes gaaer det nu dig og Dine;
For jer beredes der ingen Pine;
J finde, som sagt, det samme Liv,
Den samme Travlhed og Tidsfordriv,
Som forhen i det jordiske Rige;
Det kommer deraf, maa jeg dig sige,
Alt du, min Ven, og dine Lige
Alt, mens J leved, i Helvede vare;
Dg deraf kan du dig selv forklare,
Alt eders Tilstand forandres ei,
Men er samme Virken ad samme Wei.

Sjælen.

Var jeg i Helved?

Mephistopheles.

Som næsten Alle;

Kun pleier man ei saadan at kalde
Det fede, phlegmatiske Liv paa Jord,
Hvori man paa det Reale troer,
Dg faaer ei det mindste Glimt at see
Af den magre Beenrad, man kalder Idee.
Men det er netop det bedste Levnet,
Hvori man det Magre stolt foragter,
Dg spiser sig mæet, som en tyk Forpagter,
I Realitet, til man er revnet.
Dg er man nu let at ærgre tillige,
Dg Verdens Gang giver vrantne Tanker,
Saa man skjændes med Konen og Barnet banker,
Dg smidsker til sin Tjenestepige,
Dg tages af hende ved Næsen fat,

Mens man skjuler for Konen Dit og Dat,
Da er man i Fuldendelsen moden,
Og Helvedet bliver som hiint paa Kloden.
Du fatter da nu i din Lykkes Havn,
At du ikke bør skræmmes ved et Navn.
Du finder jo kun det Gamle, Bante,
Og sagtens var du den største Fjante,
Om ei du villig gif paa din Sti.

Sjælen.

Du vel, jeg vil see at finde mig deri.

Mephistopheles.

Og for at bevise til Tydelighed,
At Helved sig strækker over Jorden ned,
Saa lad os gjøre til Jorden en Tour;

Deraf du seer, til vort Rige den hører,
Thi udenfor denne Boligs Muur,
Har jeg sagt dig alt, at Ingen dig fører.

Sjælen.

Skal jeg nu tilbage til Jorden igjen?

Mephistopheles.

For et Dieblik vil vi gaae derhen,
At sige, hvis du har Lyst, min Ven.
En Skuespiller idag vi vente,
Som Døden just er ifærd med at hente.
Bed vort Theater han savnedes længe;
De sige, de høilig til ham trænge,
Og at mangt et Stykke kan ikke gaae,
Førend de ham engageret faae.

Da nu selv du nylig døde derhjemme,
Saa tænker jeg, det dig muntre kan
At see en Anden i samme Klemme.

Sjælen.

Ja, mange Tak skal du have.

Mephistopheles.

Belan,

Jeg breder ud min sorte Kappe,
Som Doctor Faust har seilet paa;
Igjennem Luften gaae vi rappe,
Og flux vi skal paa Jorden staae.

Fjerde Act.

Skuespilleren.

Det banker paa Døren. Kom ind!

Døden.

God Dag!

Skuespilleren.

Hvem er De? Hvad vil De? Hvad er til Behag?...

Ih fy for Pokker! den stygge Maske!

Døden.

Du tager fejl, du stakkels Afse!

Jeg har saamænd ikke Costume paa.

Skuespilleren.

Hvad vil du da?

Døden.

Det er let at forstaae,
Jeg kommer herind for dig at hente.

Skuespilleren.

Saa beklager jeg dig, thi du kommer til at vente,
Du maa vide, min Sygdom er ikke sand;
Du kjender vel ikke til vort Theater,
Du blev nok narret af de røde Placater.

Døden.

Det faaer ikke hjulpe, min gode Mand!
Selv de Sunde jo Døden hente kan,
Og dig har den just idag fundet værdig,
Derfor maa jeg bede dig: gjør dig færdig.

Skuespilleren.

Th nu! jeg har ikke saa Meget derimod;
Jeg haaber, Directionen vil være saa god,

Med en Sorgfest at hædre mit Minde,
Og om min Buste lade Krandsse vinde,
Og at Mange vil ærgre sig, naar de see
Mit Portrait ophænges i vor Foyer.
Tro ikke, dit Nafsyn mig Skræk forvolder;
Jeg er vant til at døe: I Helteroller
Over hundrede Gange døde jeg alt;
Men det forstaaer sig, naar Teppet faldt,
Jeg reiste mig atter, og Haandtryk og Tak
Belønnet mig for den Hals, jeg brak.
Jeg rigtignok gjerne vide vil,
Om det her paa samme Maade gaaer til,
Om samme Belysning os bliver givet,
Naar Teppet falder for Jordelivet.

Døden.

Derom jeg ikke kan sige Stort;

Med Dommen jeg Intet har at bestille,
Jeg bringer de Døde til Himlens Port,
Der pleier man Bud fra Faar at skille,
Og de, som ikke for gode tages,
Maae drage til Helved, hvor aldrig de vrages.
Du maa vide, jeg er kun et simpelt Bud
I det store Collegium hos Gud;
Men tidt kan et Bud, som tjente med Iver,
Vide, hvad Resolutionen bliver.
Maaſkee jeg kan ſige dig, hvor du ſkal boe;
Det kommer jo meget an paa din Tro.

Skuspilleren.

Min Tro er af høit forskjellig Art:
Snart paa Christus jeg troede, paa Jupiter snart,
Og snart ved Mahomed's Maane jeg ſvoer,
Snart dyrked jeg Brama, snart Odin og Thor.

Men derfor vil Fanden mig ikke spise,
Ehi jeg har lært af Nathan den Wise,
At man kan i hver en Religion
Dannes til en agtværdig Person.

Døden.

O ja! jeg tænker, hvis du er god,
Kan du gjerne være ved freidigt Mod.

Skuespilleren.

Men det er Knuden! Jeg veed ikke ret,
Om jeg bør kaldes god eller slet.
Det gjør mig lidt underlig tilmode,
At, skjøndt jeg begejstres for det Gode,
Er min Begeistring, saavidt jeg troer,
For det Onde dog ikke mindre stor.
Paa den ene Aften jeg lover forvist,
At Dyden skal evig seire tilsidst,

Jeg tordner med min brølende Stemme
Mod Verdens Tyranner, som Pligten glemme,
Mod lumste Munke, mod Præsidenter,
Som snyde den Fattige for hans Renter,
Jeg falder paa Kne med en Bøn til Gud,
Dg seer imidlertid saa rørende ud, —
Men den næste Aften jeg gaaer omkring
Med skulende Blik og gjør søle Ting,
Jeg piner og plager skikkelige Folk,
Jeg myrder dem baade med Gift og Dolk,
Jeg maner Helvedes Aander frem,
Dg glæder mig ret til at omgaaes dem,
Dg føler mig stolt og en rigtig Ka'l,
Idet jeg trodser den evige Dval.

Døden.

Jeg kan tænke, du taler om dine Roller,

Men derpaa kommer det her ei an;
Kun Det, som du selv for Sandhed holder,
Til Gud eller Djæveln dig føre kan.

Skuespilleren.

Min bedste Død! hvor kan du dog troe,
At man ved Theatret har Tid og Ro
Til selv at tænke, til selv at mene?
Man siger, hvad Digteren har befalt,
(Hvis man lærer sin Rolle, notabene),
Men veed ei, om det er sandt eller galt.

Døden.

Men hvad ei man seer af de enkelte Dele,
Det seer man lettelig af det Hele.
En Digter lader til Orde komme

Gode som Onde, Frække som Fromme;
 Men den Mening, han selv om Begge har,
 Af hele Værket maa blive klar.

Skuespilleren.

Min bedste Død! hvor kan du dog troe,
 At man ved Theatret har Tid og No
 Til at sætte sig ind i det hele Værk?
 Den Fordring er sandelig altfor stærk.
 Det er sjeldent, man rigtig kjender sit Eget;
 At kjende de Andres er altfor Meget.
 Desuden vil du fordetmeste see,
 At Poeten har ingen bestemt Idee;
 De fleste veed ikke selv hvad de vil;
 De erfare det først, naar de see vort Spil.

Døden.

Det gjælder vel om de flette, men ei om de gode?

Skuespilleren.

Men det er de slette, jeg holder mig til;
Ved de andre føler jeg mig fremmed tilmode,
Men af de daarlige just jeg holder,
Thi af dem faaer man netop de bedste Roller.

Døden.

Ja, naar man er daarlige Skuespiller.

Skuespilleren.

Jeg beder dig, skaan mig for alle Piller!
Min Kunst har for længe siden mig adlet,
Jeg har Hævd paa, aldrig at blive dadlet.
For de Andre kan en Bisler være fornøden,
Men jeg er uforbederlig, det er bekjendt.
Jeg hader Recensenter som Døden,
Og hader ogsaa Døden som Recensent.

Døden.

Jeg recenserer dig ikke, min Bro'er,
Jeg fik kun en Skrupel ved dine Ord.

Skuespilleren.

Og hvilken Skrupel?

Døden.

Jeg tænkte paa,
Du vil sagtens nodig til Helvede gaar;
Men efter hvad du har yttret her,
Ligger den Tanke mig temmelig nær,
At du er som Kunstner et daarligt Subject,
Men isaafald gaaer du i Himlen reject,
Thi Enhver, som røgter sit jordiske Kald
Paa daarlig Maade, staaer hist for Fald.
Jeg selv har ofte Sanct Peder hørt,
Naar de Døde jeg har til Himmerig ført,

Alt sigte til En og Anden: „Gaa bort!
„Du gjorde dit Fag, dit Embede Tort,
„Var daarlig Poet, var daarlig Dreier,
„Var daarlig Minister eller Skorsteensfeier,
Eller hvad det nu var. Og gav han til Svar:
„Jeg veed, at min Billie dog ærlig var,
„Og at Feilen kun i min Evne stak,
Gjensvarede Petrus: „Det er tosset Snak!
„Med den gode Billie man finder en Plads,
„Hvor man Gud, sig selv og Verden er tilpas,
„Men Forfængeligheden maa tidt forskynde,
„Alt man ikke kommer paa sin rette Hylde.“
Saaledes talte han, den Guds Mand.

Skuespilleren.

Men det er jo forfækkeligt! Siig, hvordan

Skal jeg da gjøre, for mig at frie?
Vel tvivler jeg ikke paa mit Genie,
Thi jeg bliver beklappet hver evige Dag,
Men sæt, man i Himlen har en anden Smag?

Døden.

Derfor jeg netop spurgte dig om,
Til hvad Mening du selv i Livet kom,
Thi hvis du blot er et Instrument,
Hvorpaa snart en Fuskler og snart en Mester
Sin Vise spiller ved allskens Fester,
Da er det med din Salighed slet bevendt.

Skuespilleren.

Nei, hvad det betræffer, har det ingen Nød.
Jeg var ei som et Instrument passiv,
Jeg gav min Spiller active Stød.
Jeg kan sværge dig til: i mit hele Liv

Blev aldrig noget Skuespil prøvet,
Hvorpaa jeg som Criticus ei mig øved,
Dg viste de Andre paa en Prik,
Alt det var usfelt, at det var daarligt,
Dg især den Rolle, som selv jeg fik,
Jeg gjennembeglede ret alvorligt.
Men Stridighed var dog ei min Sag,
Thi naar Stykket vandt Publicums Behag,
Dg jeg selv til Applaus i Rollen kom,
Forandrede jeg ret gjerne min Dom.

Døden.

Jeg er bange for, det vil ikke forslaae
Til at lade dig ind i Himlen gaae;
Jeg vil derfor bede dig tænke paa,
Om du ei, foruden din Kunstnersphære,
I en anden Kreds har virket med Ære.

Var der Intet, som loffede dig til Hæder,
Undtagen at staae paa de vante Bræder?

Skuespilleren.

Jeg har Færdighed i at cabalere,
Jeg føler Evne til at regjere,
Jeg finder Lydighed trivial;
Jeg offrede gjerne Kunstnerkronen,
Ifald jeg som Medlem af Directionen
Kunde raade for Kunstens Bæe og Bel.

Døden.

Jo mere jeg hører, jo mere du snakker,
Desmere jeg frygter, at Petrus vil
Betragte dig som en daarlig Makker,
Dg sende dig glat ad Helvede til.

Skuespilleren.

Saa er jo den gamle Mening sand,

Alt Skuespilleren ikke kan
I Himlen komme, men bliver sendt
Til Helvedes Ild og evig brændt?
Er det Retfærdighed? svar!

Døden.

Ih nu!

Ifald den hele Stand er som du,
Har Sagen jo nogen Rimelighed.
Men saadan er det dog ikke. Jeg veed,
Alt Scenens i Sandhed glimrende Navne
Gaae Tilladelse til i Himlen at have.
Jeg bragte dog Nogle til Himlens Port,
Til hvilke Sanct Peder sagde: „Kom ind!
„Her samler sig Alt, som er ædelt og stort,
„Men ingen Forfængelighed og Vind.“ —
Men som sagt, jeg forstaaer mig kun lidt derpaa;

Du vil snart erfare det. Kom, lad os gaae!
Bed dit Fadervor, forinden du dør.

Skuespilleren.

Det kan jeg ikke, jeg har ingen Souffleur.

Døden.

Du klingende Bjælde, du lydende Malm,
Bered dig paa Helvedes hede Dvalm!

Femte Act.

Mephistopheles.

See saa! Du er vi her tilbage.

Paa min Befordring troer jeg vist,

Ost du vil ikke kunne klage.

Sjælen.

Men siig mig engang: Jeg hørte hist

En Yttring, som gjorde mig angst og bange.

Mephistopheles.

Hvad var det for en? Jeg hørte saa mange.

Sjælen.

Et Skrællebilled mig Døden malte,

Da om Helvedes hede Qvalm han talte.

Jeg tænkte som saa: det bliver ei Spøg,
Thi hvis der er Ild, hvor der er Røg,
Saa findes den og, hvor der er Hede;
Saa brænder det i Grunden dernede,
Og engang, naar Flammen en Udgang faaer,
Fortærer den os med Hud og Haar.

Mephistopheles.

Hvad er det nu værdt at bryde sig om
Hvad Døden siger? Han aldrig kom
Her indenfor Porten, han ikke veed
Om vor Indretning mindste Besked;
Paa Jorden han lærte den dumme Snak,
Som lugter af borgerlig Thee og Tobak.
Nei, stol paa mit Ord som paa et Factum,
Jeg bryder aldrig det givne Pactum;

Vær du kun rolig, det har ingen Nød. —
Men da Forord ingen Trætte brød,
Lad mig sige dig Get, som jeg glemte nys:
Du faaer nu Kost og Logis og Lys
Og Brændsel og Bask og alskens Journaler
Og Plads i Theatret engang om Ugen
Og Andet, hvorpaa man er forslugen,
Og for det Hele du Intet betaler.
Til Erstatning derfor man kun begjærer,
Alt du skal Arbeid gjøre paa Tour.

Sjælen.

Hvordan? Med Arbeid man os besværer?

Mephistopheles.

O! Noien skal ei dig blive suur.

Den gode Borger desuden tærer

Ei som en Klinte paa Statens Korn,

Han forsmaaer Overflødighedens Horn,
Han vil ikke fødes og klædes frit
Og gaae gratis paa Comedie tidt,
Men han offerer sit Arbeid og sin Sved
For at bøde paa Statens Glendighed.

Sjælen.

Jeg giver dig Net, thi som jeg troer,
Det stod i Kjøbenhavnsposten for ifjor.

Mephistopheles.

Det gjorde det vistnok, og det staaer
Endog i den for næste Aar.

Sjælen.

Du vel, jeg er villig; saa lad mig høre,

Hvad det er for Arbeid, som jeg skal gjøre.
Her er vel almindelig Værnepligt
Og nogen Brandskat?

Mephistopheles.

Nei, intet Sligt;
Men vor Stat har et eneste fælles Med,
Som skal naaes ved Alles Arbeidsomhed:
Jeg tvivler ei paa, at hørt du har
Om Danaidernes store Kar;
Det er et Vaskerkar, frygtelig stort,
Som i Verdens første Tider blev gjort;
Men den Bødker har været en rigtig Hund,
Thi han maged, at Karret blev uden Bund.
Nu er vor hele Stræben, med Vand
At fylde det til den øverste Rand;

Men engang har et klogtigt Hoved beregnet,
At kun ved uendelig Manges Flid
Kan det fyldes i en uendelig Tid.
Dermed er vort hele Formaal betegnet,
Og derfor maa hver Qvind eller Mand
Paa Dmgang helde deri sin Spand.

Sjælen.

Det er Sjouer-Arbeid.

Mephistopheles.

Hvor vil du hen!

Jeg vil slet ikke tale, min kjære Ven,
Om de halvhundred Prindsesskehænder
(Endog multiplicerte med To,
For at tale correct), som vort Arbeid hylde,

Dg i Martusfinder Karret fylde;
Men du vil finde her Professorez,
Magistre, Licentiater, Doctores,
I hvert et Fag de fleste Skribenter,
Poeter i Tusindtal, Recensenter
Dg Belletrister, en Masse Studenter,
Som endog har ført op ved fine Baller
Dg spilt Comedie taalelig godt,
Kort sagt, Personer af hver en Alder,
Hver Stand, hvert Kjon, og dertil blot
Hvad pene Folk man sædvanlig kalder.
Det er et Selskab, der sandelig ham,
Der slutter sig til det, ei gjør Skam.
Dg tys! hør efter! Du hører en Sang,
Som lyder høit over Stad og Bang.
Det er fra Stedet, hvor Karret staaer,

At Lyden hen til dit Dre naaer;
Danaider det er, som hisset synge,
Til dem sig slutter den øvrige Klynge.
Du mærker, dem Arbeidet ei gjør ondt,
Da ved Sang de forrette deres Dont.

Chor af Danaider.

Evig Fast!

Ingen Fast!

Hurtig, hurtig, Møer og Svende!

Aldrig faaer vort Arbeid Ende,

Tidens Hjul staaer aldrig fast.

Timen gaaer,

Tusind Aar

Ud i bundløs Afgrund ile,

Her er ingen Ro og Hvile,
Mens den store Klokke slaaer.

Stræb og taal!

Intet Maal

Opnaaes kan i Evigheden.

Vent ei Nydelsen og Freden,

Vent ei Lønnens fyldte Skaal.

Haab ei Sligt!

Stolt og rigt

Er dit Bærk fra Formens Side,

Naar du kun til evig Tide

Uden Nytte gjør din Pligt.

Ingen Grund!

Ingen Bund!

Hid med Spanden, hid med Øsen!

Travlhed, Travlhed er vort Løsen

Indtil Verdens sidste Stund.

Sjælen.

Hvad jeg hørte, har alt forandret min Tanke,

Jeg føler mit Hjerte høiere banke;

Det vil mig meget interessere,

Til det fælleds Maal at concurrere.

Jeg agter desuden Foreningsaanden,

Bed den, saa troer jeg, er Staten stærk,

Og det er herligt at række Haanden

Til slikt uendeligt Kæmpeværk.

Mephistopheles.

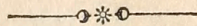
Velan, min Ven, saa siger jeg Top.
Dg gaa nu kun ad Gaden op,
Saa vil sig de mange Gjenstande vise,
Som nylig du hørte mig at prise.
En liden Stund maa du ene dvæle,
Jeg kan ikke saa godt blive her længer,
Jeg maa hen og hilse paa andre Sjæle,
Hvis tætte Flok sig mod Porten trænger.
Jeg har saa travlt med saa mange Ting.
Farvel! nu gaa kun og see dig omkring;
Jeg haaber, dig Alt skal være tilpas.

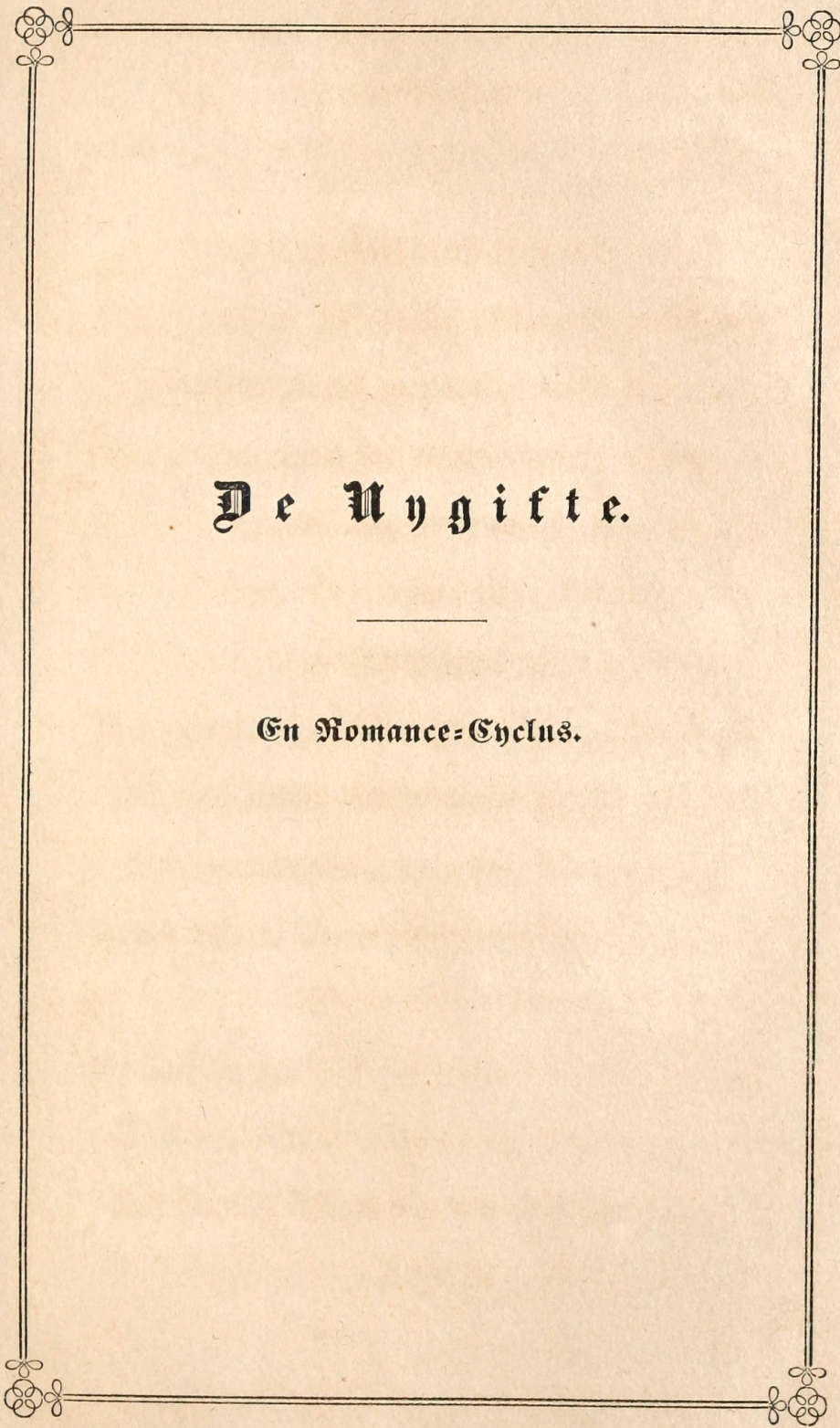
Sjælen.

Hvor heldigt, at jeg endelig fandt min Plads!

Chor af de Efterlevende.

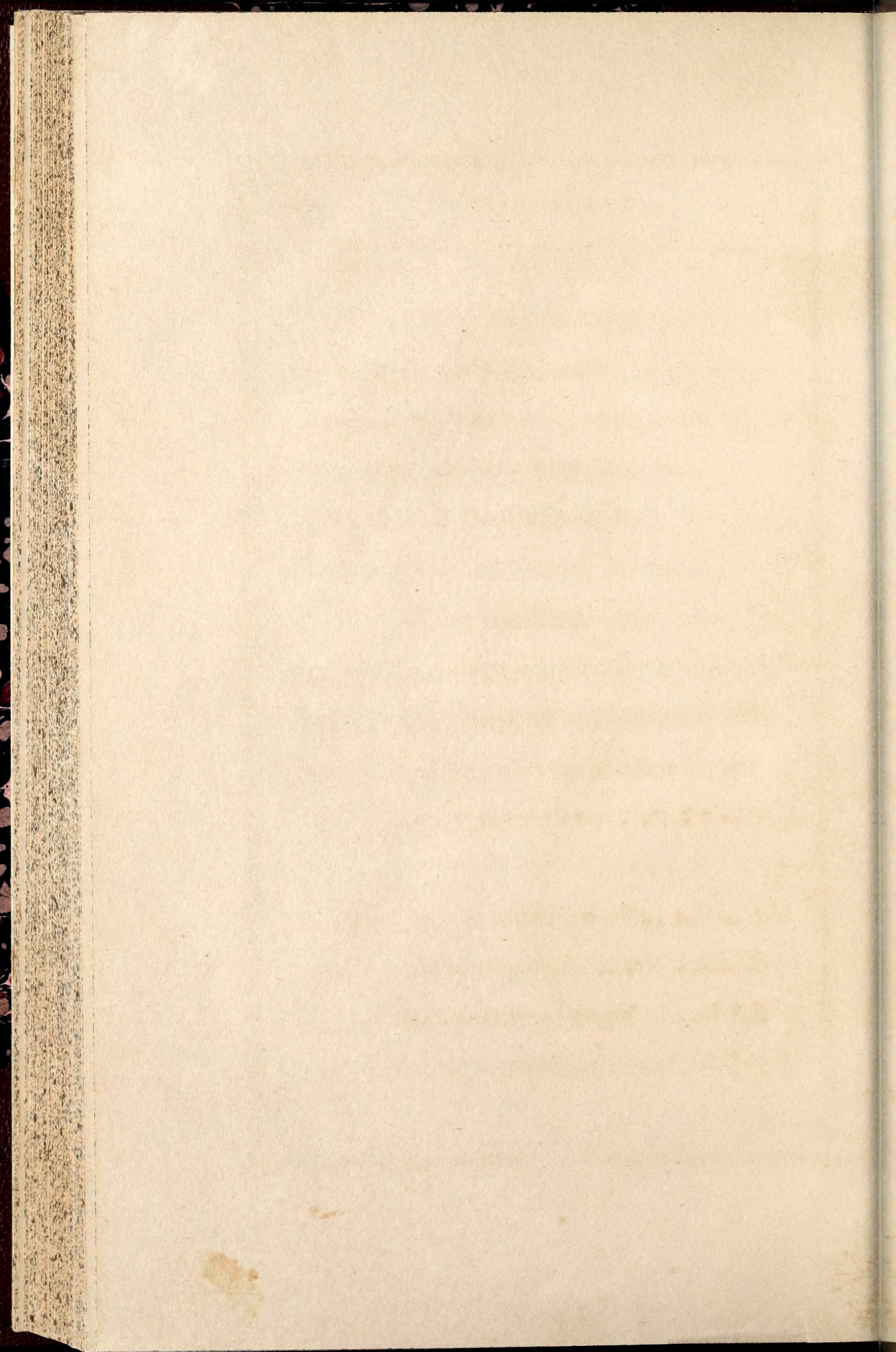
Ved denne Borgerfest, hvorved saa mangen
Hædret Mand blev omtalt ved en Skaal,
Ei glemme vi den Ven, som forudgangen
Os vinker til sig fra sin Banes Maal.
Nu er han salig i sin Himmels Glæde,
Han skuer ned fra Frihedslandet hist,
Og skjænker os, som her ved Glasset græde,
Den blide Trost: vi samles nok tilsidst.

D e W y g i f t e.

En Romance-Cyclus.

I.

Ankomsten.

Wilhelm.

Vær uden Frygt, min unge Liv!

Paa Hjulet din Fod du sætte!

Jeg holder Armen om dit Liv,

Skal ned fra Vognen dig lette.

See saa! nu hurtigt i Huset ind,

Som med gjæstfrit Herberg os trøster!

Lad saa kun Regnen og Nattens Vind

Nase saa meget dem lyster!

Marie.

Men tør vi og mod Nattetid
Fremmede Folk besvære,
Med vaade Kapper komme hid,
Og maaskee til Byrde være?

Gertrud.

Tag her tilfalle, jeg kjender Dem ei,
De mit Navn ei heller kan vide,
Men gjennem Skoven den mørke Wei
Er farlig ved Nattetide.

Naar ude buldrer en Tordensky,
Har man det bedre herinde;
I det fattige Huus dog finder Ly
Reisfarende Mand og Qvinde.

Her er et Gæstekammer, træd ind,
Min Leilighed er kun ringe,
Dog kan De her med nøjsomt Sind
Matten tilendebringe.

Jeg henter Dviste, jeg henter Bed,
I Ovnen et Baal jeg tænder;
Saa kan De varmes og tørres derved,
Mens Ilden gnistrende brænder.

Imidlertid et tarveligt Bord
Jeg i Stuen herude bereder,
Dg kalder saa paa Dem, ifald De troer,
Alt kun ei vort Selskab Dem kjeder.

Jeg venter min Søn hvert Dieblif,
Han agter ei Mattens Fare,
Han jager i Skoven, og vist han fik
Til Køknet en Fugl eller Hare.

Nu gaaer jeg og passer mit Arbeid snildt,
Dg skal ikke forstyrre Dem, førend
Mit Bord er dækket og stegt mit Bilt,
Saa banker jeg sagte paa Døren.

II.

I Gæstefammeret.

Marie.

Hvor er hun alt mit Hjerte kjær,
Den gamle venlige Qvinde!
Saa mildt hun pusler om os her,
Saa hyggeligt er herinde.

Naar Livets Olie brænder saa klar,
Er Marenes Tal et Gode,
Dg Alderdommen en Skjønhed har,
Som ei man skulde formode.

D maatte jeg selv i sildig Tid,
Ifald jeg lever saa længe,
Naar Panden fures, naar Lokken er hvid,
Dg jeg slaaer paa de sidste Strænge, —

D maatte jeg da med rystende Haand
Saa milde Toner bevæge!
D maatte jeg med saa venlig Mand
Ungdommen vederqvæge!

Wilhelm.

Min unge Hustru, min Rosenbrud!
Jeg kan ei gammel dig tænke;
Jeg seer dig i Ungdoms friske Skrud,
Utvungen af Tidens Lænke.

Hvor selsomt! gennem et Tordenbrag
Vor Fremtid sig forkynder,
Dg vort Samliv paa sin første Dag
Med et Eventyr begynder.

Fra Landsbykirken, hvor Brylluppet stod,
Vi reiste, mens Himlen smilte,
Men iaften blev den en Styrtesflod,
Dg i natligt Mørke den hvulste.

Dg mellem de røde, knyttrende Lyn,
Som skræmmede Kudsk og Heste,
Jeg skinted et Lys, et oplivende Syn,
Fra Huset, som nu vi gæste.

Jeg banked paa Kuden, jeg bad om Ly,
Da kom den venlige Kvinde,
Saa mildt hun bød os hid at tye;
Saa hyggeligt er herinde.

Marie.

Men Wilhelm! siig ei de fremmede Folk,
Alt idag vort Bryllup mon stande.

Wilhelm.

Vist ikke! Jeg fatter dit Ord og dets Tolk
Paa din rødmende Kind og Pande.

Jeg vil sige, det alt iforgaars var,
Alt vi tændte Hymens Flamme;
Vist Ingen da gjætter, at her man har
Beredet vort Brudekammer.

Marie.

Ei stille! ... Din Handsel er lukket til,
Jeg en anden Krave maa søge.

Wilhelm.

Der har du Kraverne; jeg dem vil
Med Strømper og Skoe forsøge.

Marie.

Men Wilhelm! see dog ei paa mig nu!
Dit Blik mig ganske forvirrer,
Jeg kan ei klæde mig om, naar du
Her staaer ved Siden og stirrer.

Wilhelm.

Kun i flygtig Fart lad mig gribe din Arm,
Med mit Hoved over dig bøiet!
Kun et bævende Kys paa din blottede Barm!
See saa! nu lukker jeg Diet.

Marie.

Men Wilhelm! nu har du mig dog sireert,
I Speilet du seer!

Wilhelm.

Paa min Ore,
Du vender jeg Nyggen til.

Marie.

Swor geneert,
I et fælles Kammer at være!

Wilhelm.

Jeg seer ikke meer.

Marie.

Det er ret en Skam!

Jeg havde saa fast besluttet....

Det banker paa Døren!

Wilhelm.

Tak, Madam!

Nu komme vi paa Minutet.

III.

Aftensmaaltidet.

Wilhelm.

Ved dette muntre, gjæstfrie Bord
Er Kredsen saa fortrolig;
En venlig Skov=Alf har, jeg troer,
Lokket os til sin Bolig.

Jeg tommer Glasfæt med en Bøn
For vor gamle, brave Bertinde,
Og for vor Bert, hendes unge Søn,
Saa alvorfsfuld i Sinde.

En Bildbrad har han fra Skoven bragt,
Saa kostelig har han os madet,
Men selv han sidder som halv forsagt,
Dg langer neppe til Fadet.

Skjænk i, tom Glasset, min unge Ven!
I Vinen drukner man Griller;
Hvo veed, om atter vi sees igjen,
Naar imorgen Skjæbnen os skiller.

Fredrik.

Vel sandt, jeg tier den hele Tid,
Mig nægtedes Talens Gaver.

Gertrud.

Her komme saa sjældent Fremmede hid,
Af Undren han falder i Staver.

Fredrik.

Af Uddren? O ja! den quæler min Kost,
Men af Diet den løvner mig Brugen.

Marie.

Vil De klinkte med mig?

Fredrik.

Med største Lyst!

Gertrud.

Min Søn, du spildte paa Dugen.

Jeg kalder min Fredrik Søn, thi jeg veed,
Som en Søn jeg den Kjære betragter;
Dog er han det ei, og sand Bessked
Sål Dem at sige jeg agter.

De ere saa venlige begge To,
Saa mildt De tage tiltakke;
Hvi skulde jeg gode Folk ei troe,
Og af Hjertet med Dem snakke?

Desuden har De vel Krav, jeg troer,
Paa at kjende Bert og Bertinde;
Nu vel, om os selv et lidet Ord
Alt sige Dem, har jeg isinde.

Paa Jyllands Heder min Mand var Præst,
Bed Døden jeg tidligt ham tabte;
En eneste Søn var min Lykkes Nest,
Men af! kun Sorg han mig skabte.

Hans vilde, hans uregjerlige Sind
Forvoldte mig stadig Kummer;
O Gud! naar hans Skjæbne falder mig ind,
Mit Hjerte sin Sorg ei rummer.

Da han fyldte sit tre og tyvende Aar,
Da misted jeg ham, — han døde! ...
O Gud! jeg føler det gamle Saar
Bed Mindet derom at bløde.

Jeg begriber ei, hvordan det gaaer til
At ikke man døer af Sorgen,
At Hjertet ikke briste vil,
Men haaber end paa imorgen.

Dg dog, til at haabe havde jeg Grund,
Thi blev mit Haab ikke lønnet?
En anden Søn har min Aftenstund
Med sønlig Omhed forskjønned.

Han bragtes mig som forældreløs,
Da hiin jeg nys havde mistet;
Jeg veed ei, hvordan den liden Knos
Blev ind i min Stue listet.

Han laae i et Svøb, men intet Spor
Mig Kundskab gav om den Spæde.
Nu er han voren, nu er han stor,
Nu er han min sidste Glæde.

Han skikker sig vel, han er Forst-Glev,
Snart tager han Forst-Examen;
Af Jægermesteren rost han blev,
Men jeg kjeder vist Herren og Damen.

Wilhelm.

Nei ingensunde!

Marie.

Hvor kan De troe

Wilhelm.

Endnu maa De berette,
Hvorlunde De her kom til at boe
Paa Sjællands blomstrende Slette.

Gertrud.

Hvad skulde jeg meer paa Heden hist,
Da min Mand og min Søn vare døde?
Grindring gjorde mit Hjerte trist,
Og Egnen var mørk og øde.

Et Huus jeg havde, det folgte jeg da
For otte hundrede Daler,
Og drog med lettet Sind derfra,
Som fra Mindet om fordums Qvaler.

Jeg drog til Sjælland, her op mod Nord,
Thi jeg er født her paa Den;
Saa kjøbte jeg Huset, hvor nu jeg boer
I Skoven herinde ved Søen.

Wilhelm.

J Deres Fortælling tage vi Deel,
Og Gjengjæld vil vi gjøre;
Fortroligheden skal vorde heel,
Naar De min Beretning vil høre.

De sagde nylig, vi havde Krav
Paa at kjende Vert og Vertinde;
Saa bør og Disse, som Huus os gav,
Til Oprigtighed os forbinde.

Thi lad mig sige Dem, hvad jeg har
Ei hidtil villet fortælle:
Alt det er et lykkeligt Brudepar,
Som sidder hos Dem i Dvelde.

Iforgaars var det, vort Bryllup stod

I Sogneskirken derhenne;

Os Brudeskaren i Hast forlod,

Da Vielsen var til Ende.

Med Glæde vi saae, at Papa og Mama

Dg Slægt og Venner saa kjære

Sagde Farvel og kjorte derfra,

Dg lod ene sammen os være.

For Kirkeporten en Vogn der holdt,

Den monne vi To bestige;

All Verden vendte vi Nyggen koldt,

Kun fremad monne vi hige.

Thi rundt om Søens fortryllende Bred
Langsomt vilde vi drage,
For at nyde landlig Gensomhed
I de første Hvedebrødsdage.

Saa sparer man sig Trossets Morgenbesøg,
Naar det stolper omkring og tramper,
Nysgjerrige Blik, upassende Spøg
Og Chocolate-Slampamper.

Saa har man dog Fred, saa har man No
For de Paatrængendes Miner,
Som vil see, hvordan de Nygifte boe,
Og hvad de har for Gardiner.

I det skønneste Veir omkring vi drog
Dg beundred saa Meget i Eggen,
Indtil iaften vor Skræk os jog
I Ly for Tordenregnen.

Imorgen tidlig vi drage bort,
Thi lad os da nu forsoie
Til vort Kammer os hen; Natten er fort,
Dg Sovn behøver vort Die.

Marie.

Jeg er ikke søvrig, det har ingen Hast.

Wilhelm.

Men Hvilen kan ikke skade.

Fredrik.

Er den Besslutning da saa fast,
Og imorgen at forlade?

Eggen er skjøn, det siger De jo,
Saa skulde De blive her længer;
Naar jeg er Fører, det kan De troe,
Til ingen anden De trænger.

Saa let det hænder, De gaaer forbi
Alle de smukkeste Steder,
Men jeg skal vise den skjulte Sti,
Som kun sjelden en Fod betræder.

J Haven vore de Blomster smaa,
Som min Moder pleier dernede;
Naar den unge Frue til dem vil gaae,
Da skal hun neppe sig kjede.

Og De, min Herre, paa Jagt maaskee
Har De Lyst en Niffel at prøve;
Saa følges vi ad, saa skal De see,
Jeg skal i Kunsten Dem øve.

Vi finde jo nok paa Tidsfordriv
For en Dag, for to, for trende.
De vil ikke fortryde det; derfor bliv,
Bliv kun imorgen til Ende!

Gertrud.

See saa! nu fik du Tungen paa Gang,
Min Son, det godt mig hover.
Men Tiden vil falde de Fremmede lang,
Til trods for Alt, hvad du lover.

Et eensomt Levnet fører jeg,
Dort Tilbud er overflodigt,
Fremmede Folk blive her ei
Længer, end de har nodigt.

Marie.

Saa besteden Venlighed røre maa;
Hvordan skal vi takke Dem Begge?

Wilhelm.

Nu vel, saa lad os sove derpaa,
Og imorgen det overlægge.

Vi vil ei reise saa tidligt bort,
Saa faae vi Tid til at tale.
Men nu lad os gaae; Natten er kort,
Og Diet trænger til Dvale.

Gertrud.

God Nat! Gid Sønnen maa være blid!

Marie.

Men skal vi dog lidt ei bie?

Wilhelm.

God Nat! Jeg troer, det er Sengetid.

Nu kom, min elskte Marie!

IV.

Nattetaanker.

Fredrik.

Nu hviler den tause, dømrende Nat
Over de sorte Skove;
Hvi flyer da Sønnen mit Die brat?
Hvorfor kan jeg ikke sove?

Hvi drages min Tanke stedse hen
Til den unge deilige Dvinde?
Nu hviler hun hos en lykkelig Ven
I Gæstefamret derinde.

Mon engang den Lykke vil worde min,
En elsket Viv at eie,
At vugges i Søvn paa en Arm saa fin,
Dg ei paa et eenligt Leie?

Men hende, hende bliver det ei,
Som staaer for de drømmende Blikke;
Dg hvor jeg søger paa Livets Dei,
Hendes Lige finder jeg ikke.

Der ulmer i hendes Blik en Glød,
Som til Flamme sig let forstærker;
Men Undseelse farver Kinden rød,
Naar sit Dies Virkning hun mærker.

Der gynger paa Barmens Tvillingepar
En Amor, som saligt hæver;
Men hun rødmer bly, naar hun mærket har,
At et Suk ham høiere hæver.

Snart seer hun forelsket og snart igjen
Med Frygt paa sin Egtemage;
Snart lader det til, at hun drages hen,
Snart, at hun stødes tilbage.

Men han? Ja, hans Attraa er ligesaa hed
Som min egen Hvad er det, jeg siger?
Plagende Tanker! lader mig i Fred,
Fra mit natlige Leie viger! —

Vide jeg gad, om Andre det gaaer
Som mig, og paa samme Maade:
Saa Meget skeer, som for Tanken staaer
Lig en mørk, uløselig Gaade.

Meget, som hændes mig første Gang,
Synes mig et dunkelt Minde,
Det klinger for Dret som en gammel Sang,
Hvis Dred man ikke kan finde.

Hvor ofte, naar jeg i Skoven kom,
Dg en Lysning faldt gennem Løvet,
Var det, som jeg maatte huske mig om!
Dg altid blev jeg bedrovet.

Dg traf min Kugle den flygtende Raa,
Min Samvittighed sølte sig bebyrdet,
Jeg græd over Dyret, jeg tænkte paa,
Ifald jeg en Ven havde myrdet.

Aldrig tilforn jeg sværmet har,
Som idag, for en deilig Qvinde;
Dg dog, dog er det, som Hjertet var
Fuldt af et gammelt Minde.

Jeg er vaagen, dog stige Syner herved
Fra Drommenes hemmelige Nigter
Plagende Tanker! lader mig i Fred,
Fra mit natlige Leie viger! —

Beständig mit Die stirre maa

Paa den Lysning paa Bogen derude.

Skjøndt langt fra Vinduet mit Leie mon staae,

Seer jeg den gjennem min Rude.

Det er Lysset hos det reisende Par; et Skin

Falder paa de mørke Skove.

Nu blev det slukket! Lettet er mit Sind,

Maaskee jeg nu kan sove.

V.

Promenaden.

Wilhelm.

Seer De nu? De har vundet Deres Sag:

De fik os til at blive;

Vi er her alt paa tredie Dag,

Og kan neppe løs os rive.

Fredrik.

Men den unge Frue kjeder sig vist,

Desværre, det seer jeg af Minen.

Marie.

Det er Træthed kun, og Deres Moder hist

Venter os ved Theemaskinen.

Wilhelm.

Det er intet Under, om hun er træt,
Kun sjeldent hun Foden rører.
Men nu har vi ogsaa beseet hver Plet,
Lad være vor gode Fører.

Fredrik.

Imorgen Fruen sig hvile maa,
Mens vi Andre paa Jagten drage.

Marie.

Men vil De paa Jagt virkelig gaae?

Wilhelm.

Er det nu Grund til Klage?

En Mand har en Uttraa i sit Bryst
Til tusinde Ting at prove,
Og Jagten er just en mandig Lyst,
Som det sommer sig ham at øve.

Fredrik.

Saa vil jeg nu hjem iforveien gaae,
Jeg skyder en Gjenvei herveden;
Jafteu jeg Rugler støbe maa,
Thi jeg brugte den sidste forleden.

Men De maae vandre her ligesrem
Mellem de tvende Høie;
Stien fører til min Moders Hjem.

Marie.

O ja! vi kjende den noie.

Fredrik.

Farvel! Vi mødes om en liden Stund. —

Marie.

O Wilhelm! nu er vi alene,
Strækken binder ei meer min Mund.

Wilhelm.

Hvad er det? hvad kan du mene?

Marie.

O tjen mig deri! gaa ikke paa Jagt!

Lad os reise herfra itide!

Wilhelm.

Men siig mig, hvad gjør dig saa forsagt?

Marie.

O Gud! man kan ikke vide

Man hører om uforsigtige Skud,

Hvor let kan et Uheld sig føie!

Dg den unge Mand o! han seer ud

Saa forvildet er hans Die!

Wilhelm.

Min bedste Marie! jeg troer, du seer

Spøgelses midt om Dagen.

Marie.

O Wilhelm! skal jeg bede dig meer?

Wilhelm.

Du bliver saa hvid som et Lagen!

Hvad er det? hvad feiler dig? Sæt dig ned,
Her en Træstub Modderne strækker;
Dg sig mig nu i Fortrolighed:
Hvad er der skeet, som dig skrækker?

Marie.

D spørg mig ikke! der er Intet skeet,
Du maa ingen Forklaring forlange,
Jeg har Intet hørt, jeg har Intet seet,
Kun en Aelse gjør mig bange.

Den Tordenluft, hvori vi kom,
Er endnu bestandig den samme,
Der drager et Uveir paa Himlen om,
Dg jeg frygter, et Lyn vil ramme.

Maaskee det kun er Indbildningens Spil,
Maaskee kun Frygt mig forleder,
Men den første Bøn ei nægte du vil,
Hvorom din Hustru dig beder.

Wilhelm.

Min elskte Marie, nei visseelig, nei!
Mod dit Onske jeg ikke strider,
Endskjøndt jeg troer — jeg det nægter ei —
At af sygelig Frygt du lider.

Men ligemeget! For at lette dit Sind,
Lad os reise tidligt imorgen.
Nu vender Hødmen tilbage til din Kind;
Ja, min Elskede, glem nu Sorgen.

Saa vil vi til Staden, til vort Hjem
Mundt om Søen drage.
Men de Andre? Intet vi sige dem,
Naar nu vi vende tilbage.

Der vanke ellers saa mangen Bøn
Om imorgen over at tove,
Dg baade Konen og hendes Søn
Vort Afslag vil bedrove.

Men tidligt imorgen, naar Veiret er godt
— Dg det lover os Aftenrøden —
Saa lade vi Bognen komme blot,
Dg Undskyldning er ei fornøden.

Men nu lad os gaae, thi du er varm,
Og Istenens Taager begynde.
Støt dig paa mig, giv mig din Arm,
Nu vil vi os hjemad flynde.

VI.

Moder og Søn.

Fredrik.

For silde jeg seer det, jeg kom tilkort,
Jeg føler, hun mig foragter;
Hun vender med Afsty Hovedet bort,
Hvergang jeg hende betragter.

Alt er stille, det er atter Nat,
I Huset slumre nu Alle,
Jeg vaager atter, eensom, forladt,
Dg lader Modet falde.

Dog nei! I Mismods dunkle Sky
Jeg vil mig inat ei svøbe.
Nu brænd, min Lampe! nu smelt, mit Bly!
Kuglerne vil jeg støbe.

Hvor svag seer saadan en Kugle dog ud!
Hvor synes den ussel og ringe!
Og dog, hvor findes Mage til Bud,
Naar det gjælder Budskab at bringe?

Og lige villig og med samme Lyst
Den lader sig lydigg sende
Til ham, som hviler ved et deiligt Bryst,
Og til mig, som spottes af hende.

Til mig?... O ja! det var besørget snart,
Og maaskee det just var paa Tide,
Maaskee der blev for os Alle spart
Megen kommende Dvide.

Men tys!.... det pusler jo ved min Dør;
Jeg skimter et Lys, der flammer....
Min Moder? Hvordan? Du sagde jo før
Godnat, og gik til dit Kammer.

Gertrud.

Ei kunde jeg sove, jeg var saa beklemmt,
Det var som om Luften brændte,
Og jeg følte mig saa ængstelig stemt,
Som om en Ulykke hændte.

Med stærke Skridt jeg hørte dig gaae
Her i Matten, den stille,
Og ei No jeg havde, for jeg saae,
Hvad du monne bestille.

Fredrik.

Kjær Moder min, vær uden Frygt!
Imorgen skal jeg jage,
Et Par Kugler at støbe har jeg forsøgt,
Da jeg fleer ei havde tilbage.

Gertrud.

Lad imorgen fare den vilde Færd,
Den bliver os ei til Baade.
Saa længe de fremmede Folk er her,
Lad mildere Glæder raade.

Fredrik.

Men lovet har jeg den fremmede Mand

At jage med ham i Skove.

Gertrud.

Saa siig, at uvant med Jagten er han,

Dg du tor ikke det vove.

Fredrik.

Men hvad er det, Moder? hvad er det, du troer?

Troer du, jeg vil ham skyde?

Gertrud.

O ti dog! Hvilket affkyligt Ord!

Nei, det vil Gud forbyde.

Fredrik.

Nu vel, til hvad Frygt har du da Grund,
Maar for hans Liv jeg vil svare?

Gertrud.

O jeg veed ikke selv! men denne Stund
Ligesom truer med Fare.

O Fredrik! lad ei min Bon være spildt!

Du er saa selsomt forvirret,
Aldrig dit Die har seet saa vildt,
Aldrig det saa har stirret.

Fredrik.

Indbildning, Moder!

Gertrud.

Nei, altfor klar
Er Marsagen til min Smerte:
Et Tidsrum af trende Dage har
Forvandlet dit Sind og dit Hjerte.

Du tier, du sælder Taarer i Løn,
Jeg seer dem paa Kinden trille.
Min stakkels Fredrik, min gode Søn,
Lad kun Graad din Smerte formilde!

Kom, sæt dig hos mig ved dette Bord,
Hvor den natlige Lampe brænder,
Lad os tale sammen et fortroligt Ord,
Som gamle, prøvede Venner.

O Gud! jeg trænger jo selv til Trost,
Og inat er mit Sind ei modigt;
Til mit Dre sig nærmed en rædsom Nøst,
Til mit Blik et Syn, som var blodigt.

Saa tidt, naar jeg lægger mit Hoved ned,
Mens de natlige Timer ile,
Forstyrrer den rædsomme Nøst min Fred,
Det blodige Syn min Hvile.

Og inat, tiltrods for min Aftenben,
Plaged de mit Blik og mit Dre.
Jeg har aldrig fortalt dig det før, min Søn,
Men nu, nu skal du det høre.

Hvo veed? maaskee faaer Hjertet No,
Naar til dig om min Skjæbne jeg taler;
Maaskee det lettes, naar vi er To
Om at bære de hemmelige Dvaler.

Den Son, som mit Egtefælskab mig gav, —
O, du veed ei, hvordan han døde!
Bødlen hugged hans Hoved af,
Paa Skafottet maatte han bløde.

Forstødt af en ung og deilig No,
Som var døv for hans Beilen og Tragten,
Lod han en lykkelig Elsker døe
For en Morderkugle paa Jagten.

Den Morgen, da han led sin skrækkelige Dom, —
Endnu var det neppe daget, —
Traadte Slutteren ind, og sagde: „Kom!
„Klokken er nu paa Slaget.“

Da sank han for sidste Gang til mit Bryst,
Og udbrod! „Et Ord du mig give,
„Et kraftigt Ord, som kan være min Trost
„Paa min sidste Gang ilive!“

Og jeg sagde

Men Fredrik! du skræmmer mig! Siig

Du reiser dig hvad har du isinde?

Du stirrer paa mig saa bleg som et Lig

Fredrik.

O Moder! Moder! hold inde!

Du sagde: „Naar du for din Frelser staaer,
„Da sig: Min Gud og min Broder!
„Tilgiv mig for dine Martyrsaar,
„For min Anger og for min Moder!“

Gertrud.

Ha! hvoraf veed du det?

Fredrik.

Mig det var!

Først nu mig selv jeg fatter:

Det er din virkelige Søn, du har,

Og nu lever han Livet atter.

Gertrud.

O Fredrik! har Banvid grebet dit Sind?

Fredrik.

Nei, Moder, vær ikke bange!
Men hidtil gif jeg som en Blind
Igennem Mørene lange.

Min Bevidsthed vaktet i denne Stund,
Nu mig selv jeg gennemskuer,
Nu seer jeg mit Liv i dets første Grund,
Og paa eengang haaber og gruer.

Ha! jeg føler igjen min dybe Skræk,
Da mit Hoved paa Blokken jeg lagde,
Men af min Tanke dog ei gif væk
Det Trostens Ord, du sagde.

Bed Drens Fald min Bevidsthed forgif,
Men jeg vaagned paa fremmede Steder,
Dg paa min Vandring Die jeg fik
Paa en Mand i hvide Klæder.

Jeg veed ei maaskee det min Frelser var,
Men af! jeg kjendte ham ikke,
Dg min Bøn for ham ei frem jeg bar,
Skjøndt Mildhed var i hans Blikke.

Han langsomt mig imøde kom,
Dg nu saae jeg hans Haar at skinne;
Han strakte sin Haand, og sagde: „Vend om!
„Din Plads er ikke herinde.

„Paa Jorden Forbryderens Død du led,
„Her ingen Straf er tilbage,
„Saa gik da til Jorden atter ned,
„Lev om igjen dine Dage.“

Da vendte jeg om paa frygtsom Fod,
Da vandrede jeg saa længe;
Min Kraft var mattet, tabt mit Mod,
Til Hvile monne jeg trænge.

Da sov jeg en Sovn saa dyb, saa haard,
Og Intet veed jeg, som hændte,
Men da jeg vaagned i Barndoms Aar,
Jeg som en Anden mig kjendte. —

O Moder! skjænk mig et Diekast!
Din Trost kan jeg nu behøve;
Ei anden Gang, det lover jeg fast,
Skal din Søn dit Hjerte bedrøve.

Hun svarer mig ei! Hendes Stemme lød
Dog tilforn, for Sønnen at raade....
Hun drager saa tungt et Suf.... Hun er død!
Nu see Gud til mig i Naade!

VII.

Morgenen.

Fredrik.

Undskyld, om jeg Dem vækker for brat,
Om for tidligt min Nøst De fornemmer,
Men min gamle Moder er død inat,
Og Fogden skal forsegle hendes Gjemmer.

Wilhelm.

Hvad siger De! Død!

Marie.

Forbarmende Gud!

Byfogden.

Alt ja! det er Verdensløbet.

Fredrik.

Hendes Hjerte brast, hendes Lys gif ud.

Byfogden.

Og her er Fattigdom ovenikjøbet.

Wilhelm.

O hvilket Budskab!

Marie.

Jeg skjælver af Skræk!

Byfogden.

De er Slægtninge, kan jeg formode;

Jeg troer at bemærke Familietræk.

Wilhelm.

O nei!

Byfogden.

Ikke det? Jeg troede.

Men Grunden til Sorg er jo ligesaa god,
Naar man kjendte den Afdøde noie.

Bilhelm.

For fire Dage siden hun stod
Den første Gang for vort Die.

Byfogden.

Men saa skal De ikke tage Dem det nær,
Saa behøves ikke den Jammer.
Undskyld forresten, om jeg gjør Dem Besvær
Med at undersøge Deres Kammer.

Det er ei stort Andet end en Formalitet,
Thi her er kun Tidt at skrive.
Af Testamentet har jeg seet,
At Sønnen skal Arving blive.

Men sin Myndigheds Tid maa han vente dog,
Før han Alt i Besiddelse tager,
Dg derfor man forsegler eller fører til Bog
Hvad her findes af værlige Sager.

Min Dame! min Herre! bryd Dem ikke derom;
Jeg er færdig strax paa Minutet
I Skabet er kun Tidt, Commoden er tom.
Her er nu Forretningen sluttet.

Skyldige Tjener! Paa Loftet nu jeg gaaer.

Marie.

Jeg staaer, som af Skrækken knuset!

Husser du, jeg sporede Tordenen igaar?

Nu har Lynet slaaet ned her i Huset!

Wilhelm.

Ja, dobbelt forfærder et Slag, som saa brat

Kommer, for uventet at dræbe.

Jeg savnede min Hustru i en lykkelig Nat,

Min Læbe søgte hendes Læbe;

Saa lykkelig var mig hos min Hjertenskjær

Natten i den fredelige Hytte;

Men imidlertid kom os Døden saa nær,

Dg greb sit uventede Bytte.

Fredrik.

Jeg kommer igjen, for et Ord endnu
At sige mine Gjæsteverner:
Ifald til at reise staaer Deres Hu,
Jeg strar Deres Bogn Dem sender.

Men vil De tøve hos mig her
I de første sorgelige Dage,
Da begriber De vel, Deeltagelsen er kjær
For ham, som er ene tilbage.

Bilhelm.

Jeg nødigt forlader en bedrovet Ven;
Hvad er din Mening, Marie?

Marie.

Uden Spørgsmaal derom, vi blive her end,
Og Begravelsen oppebie.

Mildt hun quæged os paa vor Bei,
Den gamle venlige Qvinde;
Saa forlade vi Huset heller ei,
Saalænge hun er herinde.

Før mig til det kolde Leie, hvorpaa
Den Døde nu slumrer rolig;
Hendes venlige Træk, hendes Smil mig maae
Gjøre med Døden fortrolig.

Fredrik.

Ja kom! jeg fører Dem Begge derhen,
Dg lover ved min Moders Minde:
Alt betragte Dem som en broderlig Ven,
Dg Dem som en søsterlig Veninde.

VIII.

I Storstuen.

Bilhelm.

Marie, nu kom! hvad venter du paa?

Alt Uhret Midnat viste.

Marie.

Men gjennem Storstuen skal vi gaae,

Dg der staaer den sorte Kiste.

Bilhelm.

Gjennem Mørket skal jeg lede dit Fjed

Traad ikke paa Buxbom-Planten

Du er vi ved Kisten, lige derved,

Stød dig ikke paa Kanten.

Fat Mod! Her er vor Kammerdør,
Du Lyset derinde kan skue.
Med andre Følelser gif vi før
Dertil gjennem denne Stue.

See, her er vor første, fortrolige Bo,
Vor Omfavnelses hellige Bugge;
Men udenfor har en dybere No
Lønnet dybere Sukke.

IX.

Paa Kirkegaarden.

Wilhelm.

I denne Kirke din Haand du mig gav,
Bort Vaand vi her monne knytte.

Marie.

Vi staae her igjen, men en aaben Grav
Gaber efter sit Bytte.

Wilhelm.

I Alt, som forkhynder vor Sjaeletrang,
Til den mægtige Kirke vi træde.
Klokkerne ringe med samme Klang
Til Vigfærd og Bryllupsglæde.

Marie.

Som Klokkernes Klang er Blomsternes Pragt,
De smykke Liget som Bruden.
Her lægger jeg Krandsen, min Haand har bragt,
Hos den Døde paa Hovedpuden.

Fredrik.

Før Laaget mig rober dit sidste Spor,
Et Kys paa din fromme Pande!

Præsten.

Af Jord er du kommen, du bliver til Jord,
Men af Jorden op skal du stande.

Chordrengene.

See, Tiden saa meget hastigt gaaer;
Hvo veed, hvor nær er min Ende?
Alt bort herfra jeg at vandre faaer,
Hvor let, hvor snart kan det hende!

Fredrik.

Bort Hvert er endt, nu drage vi hjem,
Dg Deres Vogn bestilles.
Et Dieblit jeg da taler med Dem,
Dg saa for stedse vi skilles.

X.

Alreisen.

Fredrik.

Sadl op min Hest og træk den frem!

Jeg vil ud i Verden ride;

Ei meer jeg bliver i mit Hjem,

For at savne, længes og lide.

Afsted! afsted! Min Hu staaer til

De vilde, fremmede Lande;

Bed høie Bjerger skilles jeg vil

Fra mit Hjem og ved dybe Bander.

Du Stork, som gjennem Lusten gaaer,
Laan mig din brede Binge!

Du Lærke, som under Skyen slaaer,
Lad din Sang i mit Hjerter klinge!

Marie! Wilhelm! Jeg skilles fra Dem,
Nu reiser jeg bort, naar De kjører;
Ode bliver mit Ungdomshjem,
Og fra mig vist aldrig De hører.

Men naar Jorden er kastet over os tilsidst,
Som idag over min stakkels Moder,
Da skal vi hos Ham mødes forvist,
Som er vor Gud og vor Broder.

Et Haandtryk, Wilhelm! Det er Afskedsbud

Marie! Deres Haand De mig række!

Jeg trykker et Kys paa dens Liliebud

Lad Kysset Dem ei forkrække!

O lad mig holde den en liden Stund!

Tilgiv mig denne Drælen!

Lad mig fæste den til min brændende Mund!

O kunde jeg udaande Sjælen!

Nu slipper jeg den strax; und mig min Lod;

Betragt mig ikke saa bange!

O var der dog en dræbende Braad

Hos denne skinnende Slange!

Marie! see, jeg giver Dem den
Tilbage, med Taarer vædet! —
Dg nu afsted! i det Fjerne hen!
Lad mig flye fra Dem og fra Stedet!

Der kommer Deres Vogn, nu stiger De derop,
Dg jeg til Hest for at ride.
Farvel, farvel! — Galop, Galop!
Ud i Verden den vide!

Wilhelm.

Beklag, Marie, den unge Mand!
Til dig har han sat sit Hjerte.
Jeg længe mærket har, at han
Led af forelsket Smerte.

Men hidtil har jeg det ikke sagt,
Du skulde det først erfare,
Naar Veien var tilbagelagt,
Naar i vort Hjem vi vare.

Marie.

Saa du troer, du lærer mig noget Nyt?
Jeg selv ei skulde det mærke?
Har du glemt forleden vor Dispyt
Og mine Anelser stærke?

Vilhelm.

Hvordan? du meente?

Marie.

Tal ei derom!

Jeg drømmer endnu, skjøndt vaagen;

Jeg har drømt fra den Stund, jeg hertil kom,
Dg nu først spreder sig Taagen.

Wilhelm.

Drommen er glemt, Solen herved
Skinner gjennem Bøgetoppen.

Marie.

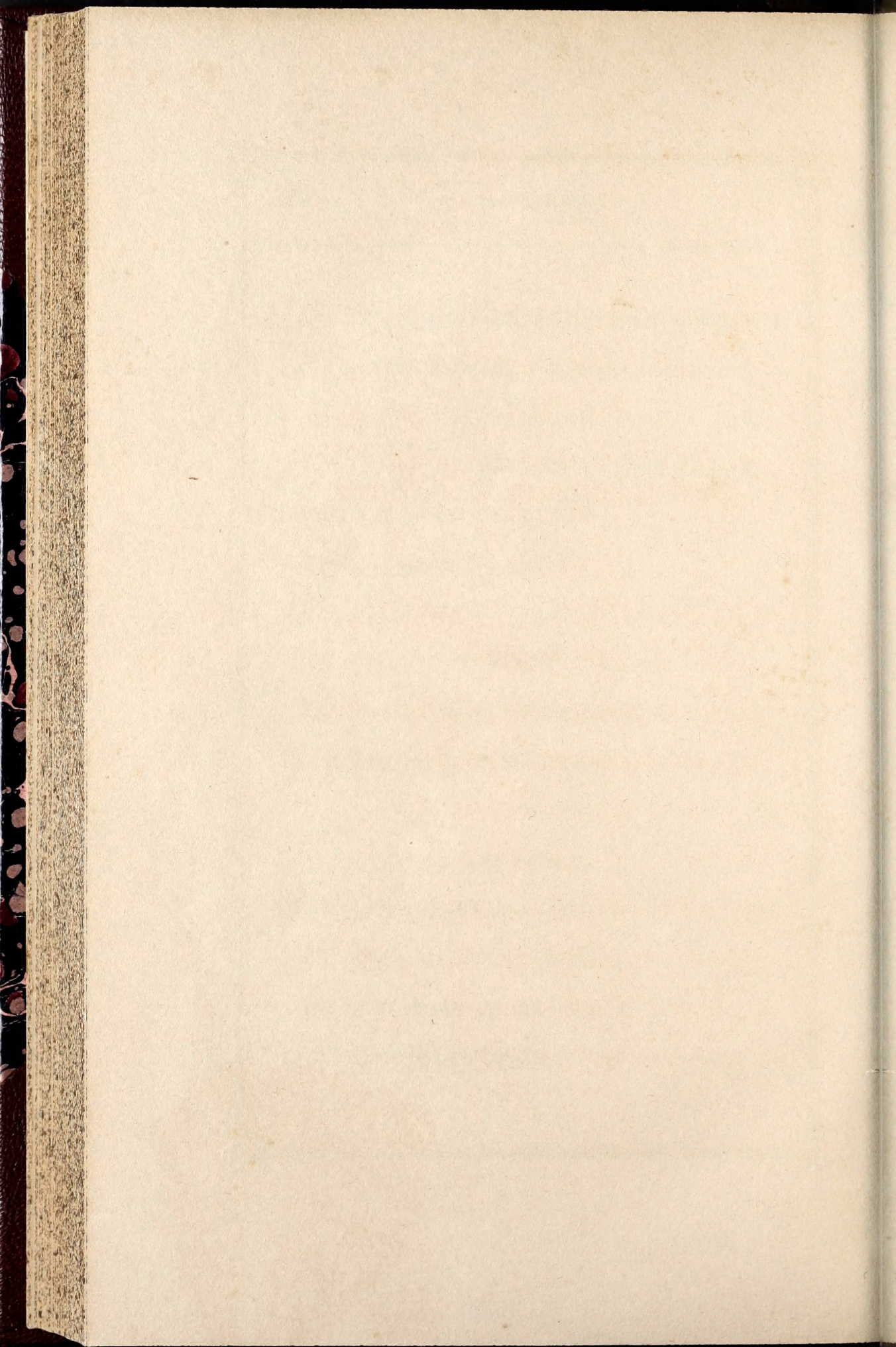
End seer jeg Støvet i Mytterens Fjed,
End hører jeg fjernt Galoppen.

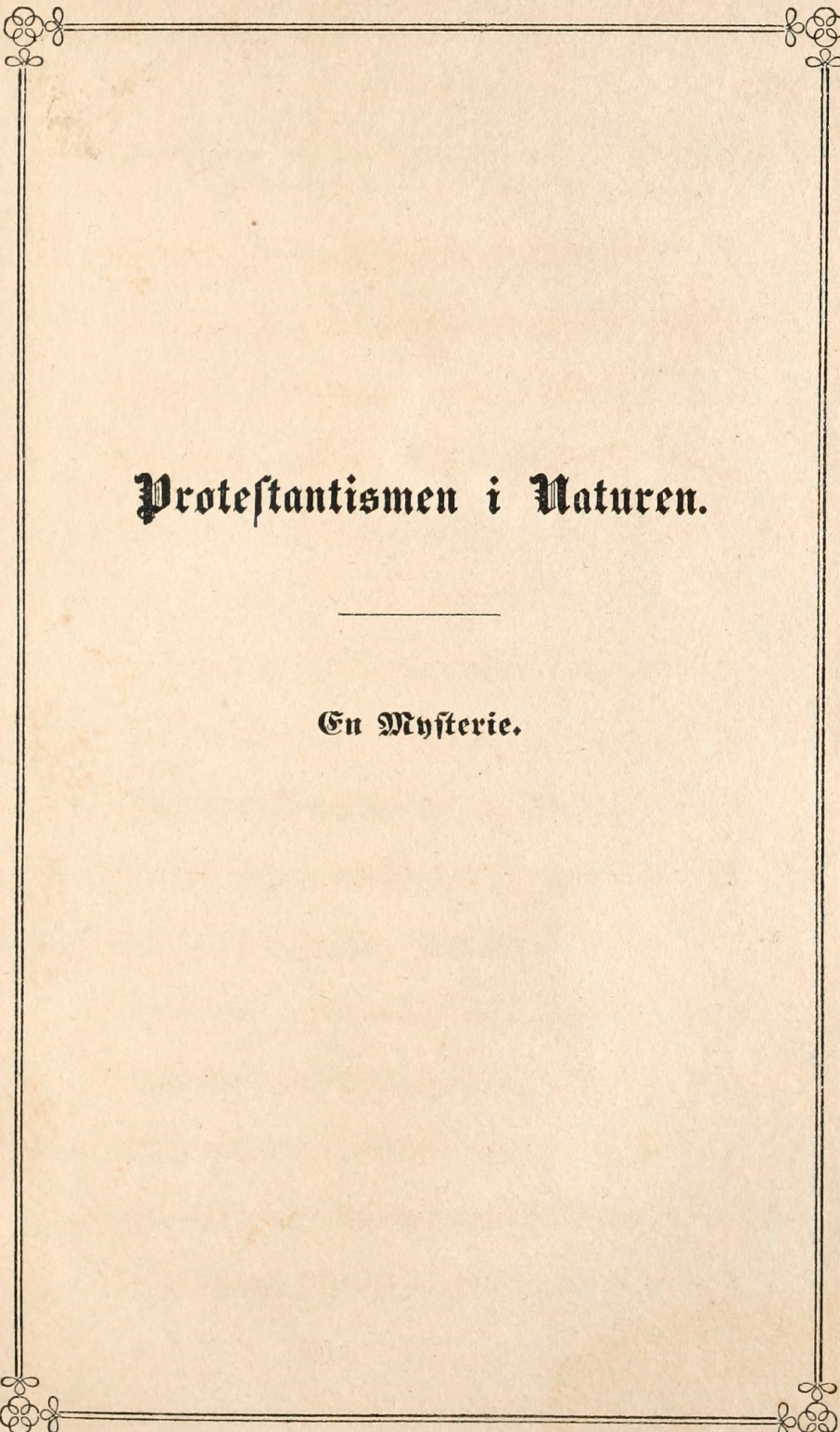
Wilhelm.

Vær uden Frygt, min unge Liv!
Paa Hjulet din Fod du sætte!
Jeg holder Armen om dit Liv,
Skal op i Bognen dig lette.

Nu sidde vi sammen, vi er ene, vi er frie;
Vil du taale min Haand under Kaaben? —
Kjør, Postillon! blæs din Melodie!
Fremad! Verden er os aaben.

Protestantismen i Naturen.

En Myserie.

I.

Det gjælder Kamp paa Liv og Død,
Imod det Ydre rustet sig det Indre,
Thi Hiint os længe Trældom bød,
Men Dette — Tanken — har begyndt at tindre;
Den trodser hvad den forhen lod,
Og har den bragt det første Stød,
Den lader sig ei meer forhindre,
Den vil erobre Verden, ikke Mindre.

Den tegner Banen
Med stærke Træk,
Snart Seiersfanen
Den planter kjæk.

II.

O men fornem de forrigfulde Sukkes
Klagende Strøm!
See, hvor de skønne Phantasier vugges
Bort, lig en Drøm!
Solen er opstaaet, Maanen ikke skinner,
Sandsernes Verdens gyldne Trylleri
Flygter og forsvinder;
Alt er forbi!

Troen ei meer til Syn af Gud sig hæver,
Tillidsfuld, stærk;
Kun som en Danke han usynlig svæver
Bag ved sit Værk.

Uk! og Naturen ikke længer smiler
Guldt som den Dragt, hvori hans Væsen kom;
Skilt fra Gud den hviler
Mandløs og tom.

Frelseren vil sit Billed ei besjæle,
Tegnet er dødt;
Fromhed ei længer for ham selv tør knæle,
Sværmede sødt.
Markernes Krands til Korset ei man bringer,
Helgenens Alter kun forladt man seer,
Gi til Messe ringer
Skovkloffen meer.

Verden af tusind glade Phantasier!
Uk, du forgaaer!

Luften forstummer, Kildevældet tier,

Gensom jeg staaer.

Hvor skal jeg høre Svaret paa min Længsel?

Hvor skal jeg henflye til en savnet Røst?

Hvor i dette Fængsel

Toner min Trost?

III.

Vend mod dit Indre dit Blik!
Hvad i din Verden forgik,
Bil i din Tanke du finde.
Alt det Forsvundne derinde
Liv og Tilværelse fik.

IV.

Den Gud, du søger, er din egen Gud;

Hvad vil du mere?

Han træder ikke som en Gjenstand ud

Blandt andre, flere.

Du føler ham, hvergang dit Hjerte banker

Of hellig Lyst;

Du hører ham i dine bedste Tanker

Som evig Nøst.

Idet du søger, du ham alt har fundet,

Idet du spørger, er alt Svaret vundet.

Naturen, smykket i sin hele Pragt,

Er altfor ringe

Til ved sin stille Flid en værdig Dragt

For ham at bringe.

Men tom og aandløs er den derfor ikke,

Og ei forladt:

Den skuer mod hans Sol med tusind Blikke

Fra Stovets Nat,

Med tusind Tunger tolker den sin Stræben,

Hans Ord den klinger ubevist paa Læben.

V.

Aandens Lys i Sjælens Kammer

Glimter med stærke Lyn,

Den skuer Gud og sig selv ved de samme Flammer,

I det samme Syn.

Dg ved Lyset, der, lig en Stjerne,

Dpgit i Menneskets Bryst,

Skal Naturen til det yderste Fjerne

Horde klar og løfte sin Nøst,

Dg skal Mennesket bevare,

Som forgjæves spurgte den nys,

Dg sit Liv aabenbare

Som en Stræben mod Frihedens Lys.

Trykfeil.

Side 97 Lin. 4 f. n. hver Syd, læs: hver en Syd.

— 100 — 8 f. o. Commaet i Slutningen af Linien falder bort.

— 164 — 4 f. o. Røfnet læs Rjefnet.

— 232 — 6 f. o. reifer, læs rider.

